

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 8, Ontario

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

45

Penktadienis, Lapkričio (November) 24, 1961, Toronto, Ontario

M E T A I XXX

Adenauer Atvyko Tartis su Kennedžiu Nori, kad Vakarai Laikytųsi Kietai

JAV Karo Laivai Pastojo Kelią Trujillo Broliams

WASHINGTON. — Čia atvyko 85 metų amžiaus senis Konrad Adenauer, Vakarų Vokietijos kancleris, tartis su prezidentu Kennedžiu. Jis noris sukietinti Vakarų lyderius, kad jie nedarytų nuolaidų tarantis dėl Berlyno.

Kiek anksčiau jis sakė, kad kol komunistai nesugriaus sienos Berlyne, tol nebus galima su jais tartis. Bet stebėtojai sako, kad toks jo reikalavimas yra labai nerealistinis ir jis turės jo atsakyti, jeigu tikrai jis nori susitarti.

Atvykęs į Washingtoną jis išdidžiai pareiškė, kad jis įsitikinęs, jog Vakarai laikės prieš komunizmą. O JAV valstybės sekretorius Rusk apsakė, kad Adenaueras yra "Vakarų pasaulio direktorius (dean), kurio sprendimai yra didelis turtas visam Vakarų pasauliui". O Adenaueras atsakė jai: "Mano šalis tvirtai stovi jūsų pusėj".

Tarp kitko, atrodo, kad jis svarbesniu dalyku laiko gavimą nuklinių ginklų. Jis sakė, kad jis diskutuos su prezidentu klausimą dėl padarymo NATO neprigulminą nukline jėga.

Adenaueras ir jo sėbrai, kurie sudaro Vakarų Vokietijos valdžią, nori labai daug. Tai ne paslaptis. Klausimas tikslai, ar jie viską gaus. Prezidentas Kennedis, kalbėdamas Los Angeles mieste, smarkiai atkirto tiems reacionieriams, kurie reikalauja, kad jis būtų ant risto žirgo vietoj važinėjęs vaikų triračiu.

Tiems, kurie mato išdavystę kiekviename žingsnyje, matomai taikydamas John Birch Draugijos lyderiams, jis pasakė:

"Jie žiūri įtariamai į savo kaimynus ir savo lyderius. Jie reikalauja 'žmogaus ant arklio', kadangi jie nepasitiki žmonėmis. Jie randa išdavystę geriausiose bažnyčiose, mūsų aukščiausioje teisme ir net gerinime mūsų vandens.

"Jie lygina demokratine

JAV MOKSLININKAS ATSISAKO GRĮŽTI

SEATTLE. — Washingtono universiteto mokslininko žmona Dr. Josephine Junge pranešė laišku iš Čekoslovakijos, kaip ji, taip ir jos vyras Charles Junge nusprendė pasilikti Čekoslovakijoje ir nebegrįš į Jungtines Valstijas. Jie ten dirbs, greičiausia, mokslinį darbą.

Mr. ir Mrs. Junge rugsėjo mėnesį išvyko į Europą praleisti atostogas. Drauge išsiųžė ir įsisūnytą sūnų. Dėl ko jiems labiau patinka dirbti Čekoslovakijoje, nepraneša.

Perspėja, Kad Nedarytų Klaidos

MASKVA. — Militariniai Tarybų Sąjungos lyderiai įspėja Vakarų karštuolius, kad jie neapsirikytų nuvertindami Tarybų Sąjungos militarinę galią.

Pulkininkas generolas V. F. Tolubko rašo Raudonojo žvaigždėj, kad Tarybų Sąjungos ginkluotos jėgos turi nuklinių bombų iki 100 megatonų ir raketas joms nusviesti į bile kurią pasaulio vietą.

Pulkininkas generolas P. N. Kulešovas sako, kad Tarybų Sąjunga turi ir labai galingą apsigynimą nuo užpuolikų. Maskva ir kiti miestai esą aprūpinti priemonėmis, kurios gali numušti prieš raketą nepasiekus taikinio.

Trumpai sakant: nenudekit pirštų, ponai.

MIRĖ J. TYSLIAVA

R. Mizara pastabose Laisvėje mini, kad mirė Juozas Tysliava, tautininkų Vienybės redaktorius.

Velionis kadaise lankėsi ir Kanadoje ir sakė prakalbas.

partiją su labdaros valstybe, labdaros valstybę su socializmu, socializmą su komunizmu".

IŠLIKIMO LEKCIJAS ATLANKĖ VOS 30

SAN FRANCISCO. — Kalifornijos universitetas panaikino programą eilės lekcijų apie išlikimą atsitikime nuklinės atakos, kadangi žmonės parodė, kad jie nesidomi.

Ir pirmą lekciją buvo tikimasi 1,500 žmonių, bet atėjo vos 30.

Kennedis Įkliuvęs Į Savo Tinklą

TORONTO. — Naujos Demokratinės Partijos lyderis T. C. Douglas sako, kad anksčiau pasakytos griežtos Kennedžio kalbos dabar trukdo jam eiti prie derybų dėl Berlyno.

Jis žmones nustatęs prieš bent kokias nuolaidas ir dabar jam esą sunku juos paveikti, kad įtikinūs, jog reikia nuolaidų iš abiejų pusių, jeigu norima susitarti.

Jis taipgi yra nusivylęs prezidentu dėl Laosos ir Kubos. Prezidentas supainiojęs reikalus taip, kad dabar sunku išsikapstyti.

Kalbėdamas apie Tocsin B pratimus, jis pareiškė, kad jeigu vyriausybė tikrai mano, jog yra karo pavojus, tai jos pareiga parūpinti slėptuves visiems.

SUDEGĖ RAKETA IR BEZDŽIONĖ

Cape Canaveral, Fla. — Jungtinių Valstijų karininkai iššovė "Atlas" raketą, kurios priešakyje buvo įtalpinta maža bezdžioniukė. Raketa ir bezdžioniukė sudegė.

Tai jau nebe pirmas toks bandymas, nes karininkai planavo dar 1961 metais iššauti žmogų, kad kosmoso užkariavime pasivijus Tarybų Sąjunga.

Nepavykęs "Atlas" raketos iššovimas paveikė JAV karininkus ir mokslininkus. Dabar jie sako, kad žmogaus iššovimas atidėtas 1962 metams.

CIUDAD TRUJILLO. — Dominikos respublika galų gale nusikratė Trujillo brolių režimo. Atrodo, kad labai daug prie to prisidėjo Jungtinių Valstijų karo laivai, kurie pasirodė prie Dominikos respublikos.

Generolui Rafaeliui L. Trujillui, armijos lyderiui, rezignavus, tuojaus atskubėjo iš užsienio du jo dėdės, Hector ir Jose Trujillai, ir norėjo su armijos pagalba atstatyti savo brolio režimą. Bet orlaivynas pasipriešino, palaikė prezidentą Joaquin Balaguer, kurs nori liberalizuoti Dominikos valdžią. Sakoma, kad orlaivynas yra

Chruščiovas Matysis Su Urho Kekkonenu

HELSINKIS. — Suomijos prezidentas pasiūlė, kad N. Chruščiovas sutiktų pasikalbėti su juomi asmeniškai. Chruščiovas sutiko. Jų pasimatymas įvyks už kelių dienų Novosibirskė.

Tarybų Sąjunga pasiūlė, kad Suomija ir Tarybų Sąjunga apkalbėtų bendrą apsigynimą nuo pavojaus, kurį sudaro keršto siekianti Vakarų Vokietija, kuri yra susidėjus į bloką su Suomijos kaimynėmis.

Nusiskubino Maskvon Norvegijos užsienio reikalų ministras Langė pasikalbėti su Gromyko. Norvegija susirūpinusi Tarybų Sąjungos teigimu, kad auga pavojus Tarybų Sąjungos ir Suomijos saugumui.

UŽDRAUDE MITINGUS PALAIKYMUI SAO

PARYŽIUS. — Francijos vyriausybė uždraudė mitingus, kuriuos norėjo susaukti Slaptosios Armijos Organizacijos simpatikai.

Minėta armija priešinosi prezidento De Gaulle planui dėl Alžyrijos. Jos nariai suokalbina prieš prezidentą, eksploduoja bombas įvairiose vietose terorizuodami valdžios šalininkus.

panaudojęs ginklą prieš nepaklusnias armijos dalis.

Viskam susidėjus krivon, tai yra prezidentui protestuojant, orlaivynui stojant prezidento pusėj, o šiuos palaikant JAV karo laivams, Trujillai vėl apleido Dominiką.

Vieni sako, kad jaunąjį Trujillą privertė rezignuoti armijos komandieriai, kadangi jis palaikęs prezidentą, kiti sako, kad jo rezignacijos tikslas buvo sudaryti sąlygas dėdžių grįžimui ir užėmimui galios, kad prezidentas su savo šalininkais negalėtų pakreipti Dominikos demokratijos pusėn.

Sakoma, kad Jungtinių Valstijų karo laivai buvo pasirengę padėti prezidentui Balaguerui, jeigu šis pareikalautų pagalbos, prieš brolius Trujillus.

Dominikos orlaivyno lyderiai taipgi griežtai įspėjo, pareikšdami, kad jie "netoleruos pasikėsinimo atsteigti šalyje tyronišką ar reakcinį režimą".

Dominikos respublika yra nedidelė valstybė, kuri užima kiek didesnę pusę salos Vakarų Indijose. Kitą pusę užima Haiti. Sala randasi į rytus nuo Kubos.

Per Apsirikimą Nužudė 13 Italų

Leopoldville. — Kongo respublikoje ir vėl skandalas. Kongo centralinės valdžios kariuomenės kareiviai, pasipiktinę savo viršininkais dėl pataikavimo kolonizatoriams, per apsirikimą nužudė Jungtinių Tautų dalinio 13 italų, palaikę juos už Katanga provincijos belgus samdinius.

Italai buvo siunčiami šaltu į Kivu provinciją, Kivu du miestai. Ir kai vos spėjo nusileisti aeroportan, kongočiai afestavo ir be jokio apkalbinėjimo pradėjo egzekuciją. Pasak Jungtinių Tautų pareigūnų, kai kurių nužudytųjų kūnus, įpykę prieš belgus kongiečiai kareiviai, stačiai sudraskė į gabalus.

Iš Kanados Gyvenimo

Per civilinio apsigynimo Tocsin B bandymus (kiti vadinai žaidimais) mūsų premjerą John Diefenbakerį "užmušė", o vieną ministrą užklupo "radioaktyvūs krituliai". Sakoma, kad helikopteris pavėlavo.

Be abejonės, jeigu būtų buvęs ne žaidimas, o tikras užpuolimas, tai nebūtų to atsitikę, būkite tikri.

Tikėsit ar ne, bet Kanados paštas turįs didelę atsargą kortelių, kurias mes galėsim panaudoti pranešimui giminėms, kad išlikome gyvi arba pakeitimui adresu. Žinoma, jeigu paštas dar tebestovės ir kortelės nebus sunaikintos.

"Nuklinė ataka", kuri buvo praėjusią savaitę, paliko 2,600,000 kanadiečių "užmuštų", 700,000 kritusių nuo radioaktyvumo, 1,500,000 užgriūtų miestuose, iš kurių 250,000 mirs vėliau.

Toronte per ataką "žuvo" 630,000 buvo sužeista 225,000, nuo radioaktyvumo susirgusių 280,000. Tik 365 išliko nepalieti.

Pusė industrijos buvo sunaikinta.

Laimė, kad tai tik įsivaizduotos atakos "aukos". O jeigu būtų tas tikrovė, būtų baisus dalykas. Visgi yra žmonių, kurie nori karo. Kam tie žmonės verti?

Royal York viešbutis Toronte pradeda jausti streiko pasekmes.

Kambarių nuomavimas sumažėjęs virš 17 procentų. Daugelis konvencijų buvo perkelta į kitus viešbučius.

Šiomis dienomis iškilo viršūn, kad Argentinos prezidento Frondizio sustojimas perkeltas iš Royal York viešbučio. Jis lankysis Kanadoje pabaigoj šio mėnesio. Kanados gubernatorius nedalyvavo vienoj parodoj, kuri buvo viešbutyje.

Naujos Demokratinės Partijos lyderis T. C. Douglas sako, kad Tocsin B pratimai buvo labai keistas perstatymas, žaidimas.

Jis sako, kad jeigu vyriausybė tikrai nori turėti civilinį apsigynimą, kitaip sakant, apsisaugojimą, tai ji turėtų padėti provincijoms

pastatyti visuomeniškas slėptuves, o ne organizuoti tokius žaidimus.

Prie to, jis smerkė karinės atmosferos kėlimą.

"Jeigu premjeras bando įvelti šią šalį į karą už tai, kas stampuos pasportus, Rytinė Vokietija ar Rusija", sakė jis, "tai Nauja Demokratinė Partija šauks Kanados žmones prie savęs pasipriešimui".

Antitarybiniai elementai buvo paskleidę gandus, būk pienas pasidarė pavojingas nuo Tarybų Sąjungos nuklinių bandymų. Į tai viešai atsakė Pierre Cote, Nacionalės Dairy Tarybos prezidentas.

Jis pasakė Ontarijos pieninių asociacijos konferencijoj, kad pienas šiuo laiku yra pats saugiausias maistas.

Baimė dėl Tarybų Sąjungos bandymų, sako jis, yra visai be pagrindo.

Jeigu koks pavojus bus, tai tik ateityje, jeigu bus tęsiami bandymai. Todėl vyriausybė turėtų pasirūpinti priemonėmis išimti iš pieno strontijui 90.

Kanadietis

MASKVA. — Užsienio reikalų ministerija praneša, kad TSRS saugumo organai sugavo du Vakarų Vokietijos piliečius šnipinėjant JAV nauda. Į Tarybų Sąjungą jie buvo atvykę kaip turistai.

Patyręs Tinkuotojas

Visokių rūšių tinkavimas iš vidaus ir lauko ir naujų lubų
Telefonas: RO. 6-3026
Toronto

Centro Komiteto Įsteigtas Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, Ont.

Teikia veltui pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, daugumoje pokariniais metais išleistų Tarybų Lietuvoje.

Norintieji naudotis knygynu turi pasimokėti \$5.00 kauciją, kuri gražinama nustojus naudotis knygynu.

Knygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugrąžinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygynas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Žemiau talpiname po dalį knygų sąrašo. Norinčius naudotis knygynu prašome išsikirti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

HERAKLIO ŽYGLIAI. G. Svabas. Mitiniai aprašymai. Knyga 316 puslapių. Knygyne Nr. 598.

MANO TĖVYNĖ. A. Dabulevičius. Eilėraščiai ir straipsniai. Knyga 212 puslapių. Knygyne Nr. 599.

SEPTYNERI METAI. — Mulkas Radžas Anandas. Indo berniuko istorija. Knyga 280 puslapių. Knygyne Nr. 600.

VADOVAS PO VILNIŲ. Turistinė informacija su iliustracijomis. Knyga 388 puslapių. Knygyne Nr. 601.

PAVASARIO VEJAS GAIVUS. J. Pranckūnas. Atsiminimai. Knyga 364 puslapių. Knygyne Nr. 602.

DAINAVOS ŠALIES SENŲ ŽMONIŲ PADAIVIMAI. V. Vincas Krėvė. Knyga 256 puslapių. Knygyne Nr. 603.

ŠŪVIS MIŠKE. Anelius Markevičius. Jaunamečiams apsakymas. Knyga 292 puslapių. Knygyne Nr. 604.

ALI-BABA IR VIŠTŲ FEJA. H. Kraužė. Apsakymai. Knyga 346 puslapių. Knygyne Nr. 605.

ŽMOGUS PAŽABOJĖS TIGRĄ B. Bhatačarija. Apsakymas. Knyga 320 puslapių. Knygyne Nr. 606.

ŠIRDIS. E. De Amičis. Dienraštis. Knyga 292 puslapių. Knygyne Nr. 607.

DIDVYRIŲ KELIAS. A. Viršulis. Knyga 28 puslapių. Knygyne Nr. 608.

NE TO LIZDO PAUKŠTIS. V. Tendriakovas. Apsakoma ir apybraiža. Knyga 176 puslapių. Knygyne Nr. 609.

NESKAITYTI LAISKAI. D. Batožabajus. Apsakoma. Knyga 124 puslapių. Knygyne Nr. 610.

GERBIAMO ŽMOGAUS PORTRETAS. O. Šteigeris. Romanas. Knyga 280 puslapių. Knygyne Nr. 611.

VARNŲ GATVĖS RESPUBLIKA. Janis Gryzinis. Apsakoma. Knyga 248 puslapių. Knygyne Nr. 612.

TRYS MĖNESIAI BRAZILJOJE. T. Ivanauskas. Apsakymas. Knyga 260 puslapių. Knygyne Nr. 613.

EGLĖS DEBESIS ŠUKUOJA. R. Budrys. Apsakymas. Knyga 212 puslapių. Knygyne Nr. 614.

SALTOJI BALTIJA. I. Adabaševs. Mokslinė-Fantastinė apsakoma. Knyga 192 puslapių. Knygyne Nr. 615.

TARANTUALAS. G. Matvejevas. Apsakoma. Knyga 654 puslapių. Knygyne Nr. 616.

IR VIENAS LAUKE KARYS. J. Dold-Michalikas. Apsakoma. Knyga 628 puslapių. Knygyne Nr. 617.

PASLAPTINGOJI SALA. Žiulis Vernas. Apsakoma. Knyga 714 puslapių. Knygyne Nr. 618.

BENEVENUTO ČELINO GYVENIMAS. Biografinis veikalas. Knyga 604 puslapių. Knygyne Nr. 619.

JAUNYSTĖS DAINA. Jan Mo. Romanas. Knyga 596 puslapių. Knygyne Nr. 620.

KAUKAZO BELAISVIS. — L. Tolstojus. Apsakoma. Knyga 508 puslapių. Knygyne Nr. 621.

ŠIŲ LAIKŲ ISTORIJA. A. Fransas. Keturi romanai. Pirmas tomas 368 puslapių. Knygyne Nr. 622. Antras tomas 440 puslapių. Knygyne Nr. 623.

IDIOTAS. F. Dostojevskis. Keturių dalių romanai. Pirmas tomas 464 puslapių. Knygyne Nr. 624. Antras tomas 404 puslapių. Knygyne Nr. 625.

DONJA BARBARA. Romukas Galjegas. Romanas. Knyga 366 puslapių. Knygyne Nr. 626.

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos
Centro Komitetas išleido
Kanados lietuvių Palantos parašytų
Eilėraščių Rinkinį

Minčių Trupiniai

Leidinyje telpa apie 80 eilėraščių, parašytų iš Kanados darbo žmonių bei lietuvių emigrantų gyvenimo. Knygutė 80 puslapių. Kaina 75 centai.

Platintojams, užsisakantiems 5 egzempliorius ar daugiau, skaitomė po 50 centų.

Užsakymus prašome siųsti:

K. L. L. D. Centro Komitetas
160 Claremont St.
Toronto 3, Ont., Canada

Lietuvių Gyvenimas Lietuvoj ir Amerikoj

1. LIETUVA SIANDIEN — tai nedidelė knyga, puspuslapias, bet baisiai didelė ir stipri savo turiniu, nes joje labai teisingai pasakoma ir daugybė nuotraukų parodoma, kaip atrodo socialistinė Lietuva, jos žmonės ir gyvenimas; pasakoma ir parodoma žmonių, kurie lankėsi Lietuvoje 1959 m. ir viską matė savo akimis, jautė savo širdimi ir patyrė savo objektyviu protu. Kiekvienas lietuvis turi šitą knygą įsigyti ir platinti — juo labiau platinti tarp tų, kurie yra suklaidinti atžagareivių
2. AMERIKOS LIETUVIAI ir ANGLISKŲJŲ SKOLINIŲ ŽODYNAS — Amerikos lietuvių laikraščių, knygų, mokyklų, parapijų, kultūros ir kalbos labai įdomus aprašymas. 366 psl. Kaina 2 dol.
3. ŠIRDIES ROMA — pirmasis lietuviškas romanas apie širdį. 449 psl. Kaina 2 dol. spaudos melais. 95 psl. Kaina 1 dol.
4. SLIAPTARNIAI — didžioji Amerikos lietuvių gyvenimo knyga. 652 psl. Kaina 2 dol.
5. ČIKAGOS SESELIAI — nuogojo gyvenimo vaizdai. 316 psl. Kaina 2 dol.

Visos 5 knygos sykiu tik 5 doleriai čia arba Lietuva. Persiuntimo kaštus apmokame.

Rašykite:

Dr. Alg. Margeris, 3325 S. Halsted St.,
Chicago 8, Ill.

Namų Dažytojas

Iš vidaus ir iš lauko
žema kaina —
Aukšta kokybė
Veltų apkaivimas

CL. 5-6451
Toronto

TARYBŲ LIETUVOJ

Viduramžių Drama Vilniuje

„Už apostato egzekuciją 7 auksinai 18 grašių... Kai raganius žudė 45 auksinai 12 grašių“ — trumpai tepažymėta senuose Vilniaus magistro išlaidų sąrašuose. Už ką buvo pasmerkti šitie žmonės? To nežinome. Aprašyti tokius dalykus išdėdinti nereikėdavo. Gal būt, tai buvo ir pavojinga... Tik retkarčiais dabar galima atkurti vieną kitą praeities tragediją.

1611 m. Vilniuje buvo žiauriai nukankintas italas Lorenzo Frankis.

Lorenzo Frankis, kilęs iš Frinlio (šiaurės Italijoje), iš pradžių atsikėlė su savo tėvu į Krokuvą, kur suartėjo su protestantais. Paskui jis apsiėmė auklėti vieno turtingo Lietuvos didikio vaikus ir apsigyveno Vilniuje. Čia tuo metu ypač siautėjo katalikiškoji reakcija. 1611 m. birželio 2 d. Vilniaus jėzuitai suorganizavo iškilmingą „dievo kūno“ šventės procesiją. Tokioms eisenoms jie skirdavo didelę propagandinę reikšmę, todėl išlaidų bei triušio nesigailėdavo. Per *višą miestą iš lengvo traukė* virtinė išpuošty vežimų su biblinėmis figūromis, už jų — prabangiai apsirengusi dvasininkija su atvykusiu popiežiaus nuncijum. Gatvėse buvo įrengta daug altorių, prie kurių eiseną sustodavo klausyti mišių.

Visas tas karnavalas labai pykino protestantą Loreną Frankį. Neiškęs jis užlip ant vieno altoriaus paaukštinti ir pradėjo aiškinti žmonėms: „Šią duoną, kurią jūs garbinatė, išaukė pamokslininkas, ne dievas, kaip jūs galvojatė, bet stabas, kuris netgi negali pats vienas pajudėti iš vietos“. Minia kraipė galvas, nesuprasdamai itališkai. Bet joje buvęs karališkos kapelos dainininkas italas Čilis tuoj nubėgo pas popiežiaus nuncijų Simonetį ir jam viską pasakojo. Nuncijus krcipėsi į karalienę, Zigmanto Vazos žmoną, kuri, muškietininkų palydos apsupta, taip pat dalyvavo eisenoje. Frankis bematant buvo suimtas, bairiai sumuštas ir įmestas į rotušės kalėjimą. Kelias dienas jį tardė vyskupas ir pasauliečiai pareigūnai. Be erezijos, jį dar apkaltino norėjus „užmušti karalienę, karalaitį arba ber vyskupą“. Į tai drąsus italas atsakė, kad Prancūzijai, Britanijai, Olandijai, pagaliau visam pasauliui žinoma, jog tokias žmogžudystes vykdo popiežiaus tarnai ir jėzuitai... Tai

galutinai nulėmė jo likimą. Po ilgų kankinimų, kuriuos Frankis vyriškai išken-tėjo, jis buvo žiauriausiu būdu viešai nužudytas: budelis jam pusiau ištraukė liežuvį, nukirto galvą ir ją užkėlė ant stulpo, buvusio „panasiems atvejams“ Rotušės aikštėje (dabar Muziejaus aikštė), o kūną perkirto į keturias dalis, kurios taip pat buvo pamautos ant stulpų už miesto vartų...

R. Šalūga
(Mokslas ir Gyvenimas)

Elektrografinis Popierius

Vilniaus elektrografijos mokslinio tyrimo instituto bendradarbiai sukūrė naujos rūšies elektrografinį popierių, įgalinantį žymiai sutrumpinti dokumentų, brėžinių ir kitos techninės medžiagos dauginimą.

— Kaip žinoma, — papasakojo mūsų korespondentui institute, — Kauno J. Janonio vardo popieriaus fabri-kas jau kiek laiko gamina puslaidininkų popierių. Tačiau jis yra nepakankamai jautrus. Po ilgų bandymų institute pavyko sukurti naują, žymiai jautresnį sensibilizuotą ortochromatinį popierių. Jis gali pakeisti kai kuriuos negatyvinius filmus bei oscilografinį fotografijų. Jam naudoti nereikalingi sudėtingi aparatai.

Naujasis elektrografinis popierius gali būti taikomas įvairiems žemo dažnumo signalams registruoti.

70 Darbininkų

Nepakanka vien tik gerai dirbti, reikia nuolat plėsti savo žinių akiratį, mokytis. Tokiomis mintimis pasitiko artėjančius mokslo metus „Kotono“ kojinių fabriko darbininkai. Daugelį jų įmonė rekomendavo mokytis respublikos aukštosiose bei specialiose vidurinėse mokyklose.

Štai visa grupė įmonės mezgėjų, jų tarpe Arvydas Krukauskas, Algirdas Gružinskas, Gediminas Puzinas ir daugelis kitų, kurie atėjo į fabriką su brandos atestatais ar užbaigė vakarines vidurines mokyklas, dirbdami „Kotone“, pradėjo mokslą politechnikumo vakariniame skyriuje. O Regina Mikšiu-tė ir Vida Ragauskaitė tapo įmonės stipendininkėmis. Jas fabrikas pasiuntė mokytis į

Politechnikos institutą. Šiais mokslo metais respublikos aukštosiose, specialiose ir vidurinėse mokyklose mokosi daugiau kaip septyniasdešimt Kauno „Kotono“ fabriko darbininkų.

Išnyko Dūmai

Balti chalatai, tokie, kokius dėvi laboratorijų arba ligoninių darbuotojai, dar nepasiūti Vilniaus „Spartos“ fabriko kūrikams. Bet gali būti pasiūti, Pagaliau ir pats žodis „kūrikas“ dabar kažkaip paseno.

Nežinia, ar šis žodis bus pakeistas kitu ir būtent kokių. Svarbu ne tai. Pirma, kas krito į akį aną rytą, buvo tai, kad fabriko kamina-nas nustojo rūkęs. Dūmų nesimatė, nesimatys jų ir rytoj, nesimatys niekad.

„Spartos“ fabriko katilinės kūrkyloje pradėjo degti natūralios dujos, atkeliavusios iš Ukrainos. Jų bedūmė melsva liepsna plaukstosi kūryklose, sudaro reikiamą ga-

rijos dalyse. Dabar jau baigiami vidaus apdailos darbai naujose kombinato mechaninėse dirbtuvėse.

Kombinato teritorijos pietvakarių dalyje jau pradėtos kasti duobės pamatams dar vieno didžiulio korpuso, kuri įmonės vadovai teisėtai vadina inžinieriniais namais. Tai bus didžiulis 1,500 kv. metrų kelių aukštų pastatas su erdviomis salėmis, įvairios paskirties kabinetais, moderniai įrengtomis laboratorijomis bei kitomis patalpomis. Jame įsikurs įmonės administracija, inžinieriniai bei techniniai kabinetai, tekstilės pramonės mokslinis tyrimo institutas ir didžiulis tekstilės pramonės konstruktorių biuras.

BRIEDIS IŠGELBĖTAS

Ukmergės rajono Plačiosios durpyno darbininkas P. Petrikas ėjo į darbą, Staiga jis išgirdo kažką teškant ir snarpsčiant. P. Petrikas priėjo prie duobės, iš kurios durpės jau buvo iškastos, o dugne — dumblas ir vanduo. Dumble ir buvo įklimpęs briedis.

P. Petrikas įlipo į duobę ir išvarė briedį į seklesnę vietą. Tur būt, gyvulys neilgai buvo vandenyje, nes, pajutęs po kojomis gruntą, pats išsoko į krantą ir nubėgo į mišką.

Kaunas -- Statybų Miestas

Žaliakalniis keičiasi

Neseniai šiame Kauno rajone labai maža tebuvo kelių aukštų namų. Pastaraisiais metais čia iškilė nauji įmonių korpusai, mokyklos, studentų bendrabučiai. Statybininkai ir toliau puošia šį miesto rajoną didžiuliais pastatais. Šiais mokslo metais 400 politechnikumo mokslėivių apsigyvena naujame bendrabutyje Kalniečių gatvėje. Netoli bendrabučio auga dar vienas technikumų korpusas — mokomosios dirbtuvės.

Žaliakalnyje nusitęsė naujos — Statybininkų, Uosio ir kitos gatvės. Kiekvienas kaunietis gėrisi puikiu gyvenamųjų namų architektūrinio ansambliu Raudonosios Armijos ir Jaunosios Gvardijos gatvių kampe. Mūrininkai užleido vietą apdailos darbų brigadai dar viename pastate. Netrukus naujajame penkių aukštų name bus švenčiama įkurtuvės.

Planai, planai...

Spartus pramonės ir gyventojų augimas iškelia už-davinį plėsti ir gyvenamąjį plotą. 1965 metais bus atiduota eksploatacijon dar 625 tūkstančiai kvadratinų metrų gyvenamojo ploto, 20,000 butų. Gyvenamųjų pastatų statyba, palyginus su šiais metais, padidės net keturis kartus. Miesto ribos daugiau kaip trigubai išsiplės, statybų pastoliai nusidrieks net iki Kleboniško miško. Jei iki šiol mieste buvo numatyti statyti tik 3-4 aukštų gyve-

namieji pastatai, tai pagal naujai ruošiamą planą jie bus statomi ne žemesni kaip 5-6 ir net 10-ties aukštų.

Gyvenamieji namai mieste išdėstomi kiek galima arčiau darbuočių. Naujas gyvenamasis rajonas kyla Tunelio gatvėje. Jis jau baigiamas statyti. Šiame, o taip pat gyvenamuosiuose kvartaluose Ramybės gatvės, Tarkos gatvės ir Raudonosios Armijos prospekto rajonuose artimiausiais metais bus atiduota naudoti apie 350 tūkstančių kv. metrų gyvenamojo ploto. Išaugo miesto pramonė. Bus pastatytos naujos gamyklos bei fabri-kai — acetatinio šilko, medvilnės ir vilnos verpimo fabri-kai, ketaus liejykla, šaldytuvų fabrikas, stambių statybinių plokščių, surenkamojo gelžbetonio gamyklos.

Generalinis pertvarkymo ir apželdinimo planas iš pagrindų pakeis miesto veidą. Numatyta užželdinti visose miesto dalyse naujus parkus, sodus, skverus, bulvarus. Kauno marių pakrantėse bus statomi poilsio namai.

Kyla nauji korpusai

Dar vienas pabaigtuvių vainikas iškilė virš didžiulio pliušo - šilko kombinato naujo korpuso. Jį iškėlė 10-osios statybos valdybos darbininkai, užbaigė darbus būsimajai įmonės valgyklai. Netrukus prasidės vidaus apdaila. Tai bus viena iš stambiausių miesto valgyklų.

Su ne mažesniu intensyvumu naujų statybų pastoliai auga ir kitose įmonės terito-

Rusnės Žvejai

Ruduo, kaip ir pavasaris — Rusnės žvejams geriausias metų laikas. Rudens pradžioje vėl pagausėjo žuvis tinkluose, kartu su sterku, karšiu pasirodo vis daugiau žiobrių, vėgėlių. Smagu grįžti žvejui namo po sėkmingos žūklės. Ramiai burzgia listerboto variklis, vilkdamas mariomis didžiules valtis su gausiu laimikiu, ankstyvo ryto saulė džiovina marių drėgmės prisigėrusį rūbą.

Mėgsta žvejai šią ramią poilsio valandą. Ir ypač tada, kai jų listerbote plaukia Rusnės žuvininkystės pirmos brigados brigadininkas Erdžius Jurginaitis. Daug labai daug gali papasakoti jaunam žvejui Rusnės žvejų veteranas, gimęs ir augęs šiame nuošaliame Lietuvos kampelyje. Šis jau šeštą dešimtį peržengęs žvejas prisimena ir kitokias dienas. Ne tokias užtikrintas ir laimingas.

Menkos burinės valtys, prastji tinklai... Maišyk nemaišęs jais marias, o laimikis menkas ir tiek. O paskui atėjo kiti laikai. Rusnės žvejai susibūrė į artelę. Erdžius Jurginaitis buvo pirmasis tarp 43 žvejų, atnešusių pareiškimą pačią pirmą dieną. Jau kas-ne-kas, o jis tikrai gali papasakoti, kaip pasikeitė žvejų gyvenimas nuo to laiko. Vien jo vadovaujama žvejų brigada šiandien turi aštuonis motorinius laivus — 3 listerbotus ir 5 dories, žvejams nebereikia eiti į jėgą, tempiant rankomis sunkius įmirkusius tinklus. Tai už juos atlieka motorai, įtaisyti valtys.

Jei prie šios technikos pridėsime Rusnės žvejų darbštumą, bus aišku, kodėl E. Jurginaičio brigada sugauna tiek daug žuvis — po 3-4 tonas per dieną.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos (Kaina):
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25
Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00

LIAUDIES BALSAS
160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas: EMPIRE 6-4358

REIKIA ŽMONĖMS DAUGIAU GALVOTI

Kanadoje, kaip ir kitur Vakaruose, spaudoje dažnai pasirodo pareiškimai, kad geriau eiti į karą, negu bent kiek nusileisti komunistams Berlyne. Visuomenės opinijos tyrinėtojai skelbia, kad virš 40 procentų Kanados žmonių esą linkę eiti į karą dėl Berlyno. Visa tai rodo, kad Kanados žmonės yra pusėtinai sukurstyti. Tai viena. Kita, jie matyti mažai galvoja apie tai, kas atsitiktų atsitikime karo. Jie matyti tebegalvoja apie tokį karą, koks buvo praėjusiais, kuomet Kanadoje žydėjo didžiausias gerlaikis.

Aną dieną Kanados vyriausybė pravedė taip vadinamus Tocsin B pratimus. Jie buvo praversti patyrimui, kaip Kanados vyriausybė ir žmonės yra pasiruošę apsisaugoti nuo mirties atsitikime nuklinio karo. Per šią įsivaizduojamą ataką žuvo keli milijonai. Tokiame Toronto tik 350,000 žmonių liko nepalietusių iš pusantro milijono. Ką tas reiškia, galima lengvai suprasti. O visoj Kanadoje buvo tik 14 bombų numesta. Kas dar pažymėtina, kad vyriausybė nekaltai apie sulaikymą bent vienos bombos.

Pagalvokime, kas atsitiktų, jeigu kiltų nuklinis karas pasauliniu mastu. Kas liktų pasaulyje po tokio karo? O visgi yra matyti nemažai žmonių, kurie mano, kad būtų geriau eiti į tokį karą, negu kad padaryti nors kokias nuolaidas Rytiniame Berlyne.

Dabar pasižiūrėkime, kas atsitiktų, jeigu būtų, sakysime, padaryta kokios nors nuolaidos Berlyne. Pavyzdžiui, sakykim, kad susitarta Vakariniį Berlyną padaryti laisvu miestu, pasirašyta sutartis su abiem Vokietijom ir tokiu būdu normalizuota padėtis. Kas gi dėl to nukentėtų? Niekas. Visi gyventų taip, kaip dabar gyvena, kaip jie gyvena nuo karo pabaigos.

Kiti sako, kad tuomet Berlynas neilgai išsilaikytų, komunistai infiltruotų ir paverstų jį komunistiniu. Daleiskime, kad ir taip atsitiktų. Juk visa Rytinė Vokietija seniai pasidarė komunistinė. Niekas negali užtikrinti, kad Vakarinis Berlynas kada nors ateityje nepasidarys komunistiniu.

Jau daug metų, kaip gyvuoja Tarybų Sąjunga. Šiemet minėjo 44 sukaktuves. Po karo tapo socialistinėmis visa eilė valstybių. Kinija su 700 milijonų gyventojų pasidarė komunistinė. Bet gi dėl to nebuvo pasaulio pabaigos. Ir nebus.

Šiaurės Amerikos žmonėms reikia daugiau pagalvoti. Laikas suprasti, kad dabar karas palietusių ir mūsų miestus. Kas buvo praėjusiam kare, reikia užmiršti. Tie laikai nebesugrįš.

PAMOKA VISAM PASAULIUI

Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos 22 suvažiavimas drąsiai pasisakė prieš tai, kas buvo klaidinga praeityje. Jis nutarė panaikinti ir pėdsakus to, kas primena tas klaidas. Šlaudu buvo pripažinti, kad taip aukštai iškelti, taip plačiai žinomi lyderiai ne tik klydo, bet ir atliko nusikalstamų darbų. Eišiai nemalonu, kai reikia pašalinti paminklus, atšaukti pavadinimus miestų ir gatvių ir t. t. Bet tokia jau bausmė už klaidas.

Darbininkų judėjimas po visą pasaulį susiduria su tokia's sunkumais. Čia žmogus labai geras, kovoja už liaudies reikalus, o laikui bėgant kažkas atsitinka su juo, nuėina blogais keliais. Ir ką tu padarysi. Tikrai nemalonu, ypač jei dar pasižymėjęs, aukštai iškeltas, išgarbintas. Tokių nemalonių atsitikimų turime užtekčiai ir Kanadoje.

Est, nežiūrint to, darbo žmonių judėjimas eina savo keliu. Nukentė, dažnai turi nemažų nuostolių, bet dėl to nesugriūva. Tiesa nesugriaunama. Vadai iškyla ir sugriūva, rėina priešų keliais, bet masės pasilieka savo vietoj.

Iš to pamoka ta, kad nereikia pervertinti asmenų, kadangi asmens kultas yra žalingas. Ir nereikia lieti gailių ašarų, jeigu vienas ar daugiau veikėjų, kad ir labai iškilu-

Gimtinė

Viktoras Brazauskas

Čia aš užaugau tarp rugių retokų,
Kur duonos kšnio stigo nuolatos.
Pažint čia skonį prakaito išmokau
Ir galvų kvapą dirvos suartos.

Širdy paliko nerimą ir baimę
Nekalto kraujo taškomi lašai.
Ko čia per daug ir ko čia dar mažai.
Ir supratau, kokios čia reikia laimės.

Per daug čia buvo ašarų ir melo,
Per mažą buvo saulėtų dienų.
Tėvams plaukai prieš pusamžį pabalė
Nuo rūpesčių tarytum nuo šalnų.

Bet rugio varpos kartą pasunkėjo,
Ir sužėrėjo aušros įstabiai,
Kada žmogus naujai gyvent pradėjo
Su neramiom svajonėm ir darbais.

Širdy džiugu, kada arimuos švaistos
Penkias vagas varydami žirgai,
Kada žinai, jog nebebus įleistos
Čionai nei žagrės, nei tėvų vargai.

Pasidairius Po Pasaulį

Jungtinių Tautų Organizacijos paskirta komisija, kurią sudarė burmietis teisėjas Aung Khine ir Etiopijos, Meksikos ir Togo atstovai, pranešė, kad ji įsitikinusi, jog pirmą Kongo premjerą P. Lumumbą nužudė belgai žudikai Katangos prezidento Tšombės ir jo sėbrų akivaizdoje.

Nuo šios kaltės nėsą liuosi ir Kongo prezidentas Kasavubu ir armijos lyderis Mobuto. Jie atidavę Lumumbą gerai žinodami, kad jam gresia nužudymas.

Su Lumumba buvo nužudyti du britus, kurie veikė artimai su tais belgais. Nei Tšombė, nei Kongo valdžia neleidę komisijai aplankyti nužudymo vietas, bet komisijai pavyko apklausti nėti du britus, kurie veikė artimai su tais belgais. Jie pasakojo, kaip belgai prisipažinę jiems, kad jie nušovė Lumumbą ir jo draugus akivaizdoje Tšombės ir jo vidaus reikalų ministro Munongo.

Lumumbą ir jo draugus nušovė belgai žudikai kapitonaui Huyghe ir Gat.

Jungtinių Tautų Organizacijos politinis komitetas 60 balsų prieš 16 (25 susilaukė) priėmė rezoliuciją, kurioje sakoma, kad naudojimas nuklinių ginklų būtų laužymas Jungtinių Tautų čarterio.

Tarybų Sąjunga ir kitos socialistinės šalys balsavo už rezoliuciją, bet Vakarų jėgos balsavo prieš. Kanada susilaukė.

Iš kitos pusės, Suomijoje vis smarkiau kelią galvas elementai, kurie nori išmušti Suomiją iš neutrališko kelio. Šie rinkimai būsią patikrinimu, ar Suomijos visuomenė palaiko Kekkoneno poziciją, ar ji nori pakeitimų, kuriuos siūlo opozicionieriai.

Rytinė Vokietija padarė pakeitimus pavadinime gatvių ir fabriku, kurie buvo

sių, suklumpa, nueina svetimais keliais. Principai, liaudies interesai yra aukščiau atskirų asmenų. Niekad nereikia statyti vienokių ar kitokių paminklų gyviems, kol jie dar neužbaigę darbo. Atlyginimas visuomet mokamas užbaigus darbą.

pavadinti Stalino vardu.

Stalinstadt miestas dabar pavadintas Eisenheuttenstadt vardu. Stalinallee Berlyno centre dabar vadinsis Karl Marx vardu. Taipgi pašalintas Stalino paminklas iš centro.

Jungtinės Valstijos ir Britanija atsikreipė į Tarybų Sąjungą, kad būtų atnaujintos derybos dėl nutraukimo nuklinių bandymų, bet iš kalno sako, kad jos nesutiks nutraukti bandymus be sutarties tokiomis sąlygomis, kokias yra pasiūliusios Genevoje praityje.

Vienas korespondentas tiesiog pasakė, kad šio ėjimo tikslas suversti kaltę dėl bandymų ant Tarybų Sąjungos. Žiūrėkit, mes siūlome susitarti, bet Tarybų Sąjunga nepriima mūsų pasiūlymo.

Iki šiol Jungtinės Valstijos yra išsprogdinusios 157 bombas, Britanija 22 ir Francija 4, viso 183 bombas. Tarybų Sąjunga iki šiol viso išsprogdino 86 bombas.

Grudžio mėnesį Vakarų užsienio reikalų ministrai turėsia susitikimą Paryžiuje aptarimui Berlyno klausimo. Bet šiame pasitarime dalyvausią tikrai JAV, Britanijos, Francijos ir Vakarų Vokietijos ministrai.

Vyriausiu jų uždaviniu būsią subendrinimas nuomonių, kaip atsinešti linkul Tarybų Sąjungos siūlymų.

Jungtinėse Valstijose yra virš 4,000,000 bedarbių. Tiek tai buvo beveik visą vasarą. Aišku, žiemos metu šis skaičius pakils, nes ir Jungtinėse Valstijose yra sezoninių darbų šiaurinėse valstijose.

Nedarbas šiaurės Amerikoje matyti pasidaro pastoviu dalyku. Ir Kanadoje bedarbių skaičius ir vasaros metu nebuvo mažesnis, kaip 300,000. Čia žiemos metu bus dvigubai daugiau.

Šimtai Jungtinių Valstijų universitetų profesorių pasisakė prieš slėptuvių nuo nuklinių bombų statymą. Jie pasiuntė tuo klausimu laišką prezidentui Kennedžiui.

Jie sako, kad kampanija už slėptuvių statymą yra pastangos nukreipti žmonių veiklą į klaidingą pusę.

Tos slėptuvės, sako profesoriai, išgelbėtų labai mažą skaičių žmonių, kai tuo tarpu jos reikalauja milžiniškų išlaidų.

Visa energija turėtų būti nukreipta į talkos saugojimą.

HAVANA. — Vaziuodami automobiliumi Kubos priešai šaudė į milicininkus. Vienas milicininkas žuvo, bet užmuštas ir vienas užpuolikas.

Pastabos

Už tai, kad dalis Tarybų Sąjungos komunistų lyderių šiandien smarkiai kritikuojami už padarytas klaidas praeityje ir net nusikaltimus, tai antikomunistai šaukia dabar prieš visus komunistus net rankas pasiraityje.

Beje, tiems ponaičiams reiktų pagalvoti ir apie save.

Hitleris su savo sėbrais nužudė ne tik milijonus žydų ir kitų, bet ir tūkstančius savųjų paskerdė.

O kaip dabar su likusiais?

Jie dabar geriausi visų antikomunistų draugai. Už juos kiti net po atominę bomba gultų.

Hitlerio generolai dabar vadovauja NATO jėgoms.

Francijos prezidentas De Gaulle suėmė 15,000 alžyrijiečių ir uždarė kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose be jokio teismo.

Jis sako, kad jų neišleis, kol Alžyrijos lyderiai nesusilaikys kovų. Jis neišleis net tų, kurie išėjo į bado streiką.

Tai labai panašu hitlerininkų naudotiems metodams okupuotose srityse laike karu.

Tik įsivaizduokit, per Tocsin B pratimus "žuvo" mūsų premjeras Jonas Diefenbakeris.

Mokino kitus, kaip saugotis, bet pats pirmas pražuvo.

Ar tai dovanotina?

Ir kaip matyti, niekas nesilūdo statyti paminklą ant jo "kapo".

Diefenbakeris pyksta, kam žmonės protestuoja prieš tokius pratimus ir žmonių nervų erzimą.

Girdi, taip kalba ir komunistai.

Reiškia, ir jūs einat su komunistais.

Kada jau kokie pašlemekai griebiasi tokio burnojimo, tai nėra ko nei stebėtis, bet premjerui rodos nepriimtina.

Seni "fortai" griūva ir mūsų kontinente.

Kuba, Brazilija, Britų Guiana, Ekvadoras jau išsibraukė iš Kennedžio bendro fronto už visokių diktatorių išlaikymą.

O tai dar tik pradžia, vie-

J. Y.

Kapitonas Andy (kairėje) ir Jimmy Come Easy, kuriuos pasitraukus iš jūrinio gyvenimo. Jų programa girdima pirmadieniais po piet, transliuojama iš Halifakso teatro.

Ką Kiti Rašo

Taip, reikėjo!

Kai kurie žmonės stato klausimą: ar reikėjo suvažiuoti atsukti didžiulias kanuoles prieš asmenybės kulto garbintojus, prieš antipartinius elementus, tokius, kaip Molotovas, Malenkovas, Kaganovičius? Ar reikėjo pasmerkti Staliną ir stalinizmą?

Mums rodosi: taip, reikėjo! Partija, vedama liaudį į komunizmą, turi būti šviri, visiems atvira, turinti visų dirbančiųjų pilną pasitikėjimą. Jeigu praeityje buvo padaryta nusikalstamų klaidų, jas reikia viešumon iškelti ir pasmerkti, kad ateityje jų nebūtų.

N. Chruščiovui priklausio didelis nuopelnas ir už tai, kad jis atviras, juoda vadina juoda, o baltą — baltu.

Prieš penkerius metus N. Chruščiovas iškėlė kai kurias J. Stalino laikais atliktas nedorybes. Bet toji jo kalba 20-ajame suvažiuoime buvo pasakyta prie uždarytų durų.

Vėliau ji, kalba, buvo skaityta ir analizuota tik partiniuose mitinguose. Plačiau ji nebuvo tarybinėje spaudoje skelbta.

Tarp 1956 ir 1961 metų partijos CK tyrinėjo archyvus, žiūrėjo, kas ir kur prikišo prie nekaltų žmonių su likvidavimo savo nagus.

Surasta, kad Malenkovas,

Molotovas, Kaganovičius ir tuli kiti buvo Berijos talkininkai. 1957 metais jie išstojo prieš N. Chruščiovą, vyriausiai dėl to, kam jis "pra-eitį viešumon kelia". Jie žinojo, kuo tai kvepia!..

Tūli skaitytojai gal atsimena, kad šitoje pačioje kolunroje, prieš penkerius metus, buvo pasisakyta, jog, akiregyje viso to, ką N. Chruščiovas pasakė 20-ajame suvažiuoime, Stalinui ne vieta būti Lenino mauzoliejuje.

Tačiau, visiems turėtų būti aišku, kad be neigiamų, Stalinas atliko ir teigiamų, svarbių, naudingų žygių Tarybų Sąjungai.

22-asis suvažiuoimas nutarė Stalino palikus iš mauzoliejaus išimti; jie palaidoti palei Kremliaus seną, kur ilsis daug liaudžiai nusipelnusių kovotojų.

— R. Mizara

Raudoniausia sostinė

Dviejų milijonų gyventojų miestas Roma yra katalikų centras, kuriame randasi popiežiaus valstybė Vatikanas. Tuo pačiu kartu Roma yra raudoniausia sostinė Vakarų Europoje. Antroji raudoniausia sostinė yra Paryžius.

Daugelis todėl stebisi, kodėl pačiame katalikų centre komunistai yra stipriausia, skaitlingiausia ir įtakingiausia partija. Jiems nesupran-

tama, kaip komunistai gali prieiti prie plačių katalikiškų minių ir iš jų eilių rekrutuoti savo partijai narius.

Didžiulę nuostabą reiškia ir Paul Hofman, "N. Y. Times" korespondentas Romoje. Jis rašo, kad kiekvienas trečias Romos gyventojas esąs komunistas ar simpatikas. Prieš metus laiko įvykusiuose municipaliuose rinkimuose komunistai ir kairieji socialistai gavo apie 41 procentą visų balsavusių piliečių.

Komunistų partija Romoje turi apie 500 pilnai apmokamų funkcionierių, apie 1,000 kuopų. Apie 10,000 intelektualų yra partijos nariai. Mieste randasi apie 40,000 partiečių ir apie 10,000 jaunųjų komunistų. Visoje šalyje partija turi apie 1,700,000 narių. Tai didžiulė jėga, turinti milijonus simpatikų. Tai didžiausia ir veikliausia partija Italijoje. Su ja priverstos rimtai skaitytis kitos partijos.

— J. G.

Žmonių apgaudinėjimas su kumpiu

Eisenhowerio prezidentavimo laikais buvo legalizuotas biaušis Amerikos žmonių apgaudinėjimas. Buvo leista mėsos kompanijoms kumpi pasunkinti grynų vandeniu, — pasunkinti net iki 10 procentų! Reiškia, kai pirkdavai kumpio svara, tai mėsos gaudavai tik 90 procentų, o 10 procentų vandens, ir mokėdavai už visą svara! Ar gali būti baisnis žmonių apiplėšimas? Ir šitą apiplėšimą buvo valdžia legalizavus.

Dabar naujasis Agrikultūros sekretorius Freeman patarkė, kad pardavinėti žmėnėms vandenį už mėsą nebeleidžiama. Kilo bausis triukšmas. Maisto trustas neriasi iš kailio. Žada su savo reikalu eiti net į Aukščiausią teismą.

— Laisvė

Kaip babiloniečiai

Kaip biblijoje yra parašyta, anais laikais babiloniečiai išsimislinę tvano grėsmę pradėjo statyti bokštą išsigelbėti nuo prigėrimo. Statė, statė, ginčijosi tol, kol išprotėjo. Dabar, mūsiškiai politikieriai išsimislinę karo grėsmę iš Tarybų Sąjungos pusės, pašėlo varyti kampaniją už statymą prieš atomines bombas slėptuvių. Žinoma, gal dar nėra visiškai išprotėjimas, bet kaip jau visi ženklai rodo, nebetoli to.

Jeigu iš tiesų yra grėsmė iš Tarybų Sąjungos pusės, tai kodėl nesutikti su jos pasiūlymu visiškai ir visuotinai nusiginkluoti? Kai viena ir antra pusė neturės ginklų — nebus jokios karo grėsmės.

ŠYPSENOS

Kaip ir tėvas

Vaikas rijo valgi kaip paršiokas. Tėvas, žiūrėdamas į savo sūnelį, neiškentė ir tarė:

"Jokubėli, tu esi tikras paršas. Tu juk žinai, kas yra paršas?"

"Taip, tėveli. Paršas yra didelės kiauulės vaikas".

Eina į lekciją

Policija sulaukė vyrą ant gatvės 4 valandą ryto.

"Ką tu čia veiki taip vėlai?" klausia policininkas.

"Einu į lekciją", atsakė vyras.

"Viduryje nakties?" nustebė policininkas. "Tu manai, kad aš tikėsiu tau?"

"Labai lengvai patikėtum, jeigu pažintum mano žmoną".

Juk tai būtų daug protinčiau!

— S. J. Jokubka

Visūr jiems "pavojus"

"Geraisiais" smetoniniais laikais būt buvę skaitoma šalies išdavystė paabejoti policistų patriotiškumu. Juk tik ant policisto lazdos ir pistoleto rėmėsi ir pats "tautos vadas".

Je, taip tikrai buvo anais "geraisiais laikais". O kaip dabar?

Nemaža smetonuotų policistų, tur būt iš perdidelės meilės savo kraštui, pabėgo kartu su savo šefu per beržyną į Berlyną.

Nemaža jų atsirado ir mūsų mieste, dažnai pasižymintį vietinių policistų "žyg-darbiais".

Prieš septynerius metus grupė smetonuotų policininkų Čikagoje suorganizavo "buvusių policininkų klubą Krivulė".

Patronu pasirinko visus "angelus sargus" ir... Laukia daugiau narių, met... "Krivulės" patronas (ne angelas sargas) Stepas Paulauskas bėdavoja menševikų organe:

"Daug buv. Lietuvos policistų nestoja į klubą, bijodami raudonųjų okupantų keršto, o kiti — nes nebelaiko save lietuviais".

Kad jie, nebegaudami algos iš "tautos vado", nebelaiko save lietuviais, nieko stebėtino.

Stebėtis reikia iš kitos Paulausko prielaidos, kad jie biją "raudonųjų okupantų keršto". Tur būt niekas apart menševikų orakulo, nedrįs tvirtinti, kad ir Čikaga jau būtų "raudonųjų okupuota".

— L. Jonikas

Argi Taip?

Darbininkas, leidžiamas pranciškonų, taip įsirdęs ant komunistų, kad kiekvienas jo numeris pašvestas niekinimui komunistų, ypač Tarybų Sąjungos. Bet kartais įvyksta tikrų kurijojų. Redaktorai matyti patys nebežino, ką jie rašo. Štai pavyzdys:

Lapkričio 7 dienos laidoje jis rašo:

"Sovietų Rusija yra atsitvėrusi nuo laisvojo pasaulio dvejoja siena: žemėje — spygliuotąja, ore — duslinąmąja. Norėtų uždusinti bet kokį garsą, kad jisai nepasiektų gyventojų radijo bangom".

Bet faktas yra faktas, kad Tarybų Sąjungoje lankosi kasmet šimtai tūkstančių žmonių, iš visokių šalių. Ir Darbininkas ir jo plauko laikraščiai lieja ašaras prieš tai. Ypač jam baisiai širdį skauda, kad atsiranda norinčių vykti tenai ir visai nekomunistų.

Lapkričio 10 dienos laidoje tūlas A. Jonaitis jau su didžiausia baime kalba apie tuos vizitorius.

"Priename prie filmų, ne lietuvių komunistų atsivežtų. Štai čia okupantas ir pagavomus, apeliuodamas į mūsų jausmus gimtajam kraštui, gimtajam miestui. Kodėl neiti ir nežiūrėti filmo iš Lietuvos, jeigu atsivežė žinomi lietuviškoji veikloji žmonės? Čia tikrai nebus nei bolševikinės propagandos, nei talkininkavimo valstybės okupantui... Tik komunistai sugėba taip 'nekalta' įduoti peili į rankas".

Tai, kaip matome, siena reikalinga ne sovietams, o Darbininkui ir jo sebrams.

Skaitykit toliau:

"Tai komunistinė propaganda, tik išvirkščia forma. Žiūrėk, jaunime! Tu nematei savo tėvynės! Gėrėkis! Mat, kaip atrodo tavo komunistinė Lietuva? Kokios gražios gatvės miestuose, gerai apsirengę žmonės, nauji, po karo atstatyti namai. Kas sako, kad tikėjimas slopinamas? Štai, žiūrėk, bažnyčios pilnos maldininkų. Vilniuje — moderniška kavinė. Palygink. Vilniuje ir Kaune gatvės švarutėlės, o kaip pas tave Chicagoje? Dabar supranti?"

"Ar dar ir daugiau reiktų kalbėti?"

"Jau nekaltant apie vyresnius, jaunimui žiūrėti panašius filmus ir nepaaiškinti tikros tiesos — tai mirtis. Mirtis ta prasme, kad tėvų per keliolika metų kaltos vaikams mintys apie raudonąją tėvynės okupaciją, tėvynės, kuri jiems nematyta, o jeigu ir vaiko amžiuje ma-

tyta, tai stovinti kaip miglose arba susidedanti iš atskirų vaizdų, — tos tėvų kalbos ir per eilę metų keltas vaizdas gali subyrėti į skeveldras per keliolika tokios filmos minučių".

Čia, žinokit, "ponas" A. Jonaitis kalba apie jų pačių žmonių filmus, jų pačių nutrauktus lankantis Lietuvoje. Matomai čia daugiausiai taikoma panelės Narkeliūnaitės filmams.

Tai, "ponai" Darbininko redaktorai, kam gi reikalinga ta siena?"

Jeigu per keliolika minučių gali subyrėti keliolikos metų tėvų skiepyti vaikams vaizdai apie "okupuotą" Lietuvą, tai tikrai nekaip.

Beje, jeigu sovietai taip bijo išlaikinio pasaulio, tai kodėl gi taip prieštarauti,

kad Amerikos ir kitų šalių lietuviai vyktų į Tarybų Lietuvą pasižiūrėti?"

Nejaugi Darbininko leidėjams taip baisu, kad žmonės pamatys savo akimis tikrą Lietuvą, kaip ji dabar yra? Ir kokia nauda plepėti apie tokia Lietuvą, kokios visai nėra?"

O jeigu jau taip ponai bijote tiesos, tai neplepėkite, kad kiti jos bijo. O jie bijo. Štai kaip A. Jonaitis užbaigia savo straipsnį "Sava laisva valia varome raudonąją propagandą":

"Psichologiškai suprantame, dėl ko komunistai į mūsų pačių rankas virvę įspraudė. Karkitės! Silpninkite savo darbą kovoje dėl jūsų Lietuvos laisvės bylos!"

Tai, tik keletas vaizdų iš Tarybų Lietuvos ponams virto virve dėl pasikoro. Keletas vaizdų per keliolika minučių sugriovė jų melus. Baisu, ar ne?"

Niurnbergo Bylos Pamokos

Prieš 15 metų, 1946 m. spalio mėn., Niurnberge buvo įvykdytas mirties nuosprendis svarbiausiems hitlerinams karo nusikaltėliams. Kartuvėse savo šlykštų, žvėrišką gyvenimą užbaigė budeliai Ribentropas, Keitelis, Kaltenbrunneris, Rozenbergas ir kiti. Nuosprendžio įvykdymo išvakarėse kalėjime nusinuodijo hitlerinis pabaisa Geringas.

Tai buvo nuosprendis agresijai ir agresoriams už iki šiol žmonijos istorijoje negirdėtas piktadarybes prieš taiką ir žmoniškumą, prieš visuotinai pripažintą moralės taisyklę ir tarptautinės teisės normas, prieš milijonų milijonus apiplėštų, nukankintų ir sunaikintų žmonių.

Visa pažangioji žmonija, visi sąžiningi žmonės su pasitenkinimu sutiko Tarptautinio teismo nusprendį, kuris nuskambėjo kaip nuosprendis pačios istorijos, negailingos ir nepermalduojamos, rūšios ir teisingos. Tai kartu buvo rūstus įspėjimas naujos agresijos, naujų karų kurstytojams. Vieningai šiam nuosprendžiui pritarė tarybinės tautos, jų tarpe lietuvių tauta, kurioms hitlerinis fašizmas atnešė baisiausias kančias.

Nuosprendžio paskelbimo dieną Niurnbergo procese dalyvavęs lietuvių rašytojas ir žurnalistas Jonas Šimkus rašė "Tiesoje":

"Šiandien pasibaigė paskutinis aktas žmogėdriškiausios pasaulyje epopėjos, sunaikinusios dešimtis milijonų žmonių, nesuskaitomus materialinius turtus. Dar nebuvo pasaulyje kartuvių, ku-

rios atliktų tokį gerą darbą, kokį atliks jos šiandien".

Bet praėjo vos keleri metai. Iš Vokietijos Federatyvinės Respublikos herbo vėl žvelgia plėšrus erelis, kaip jis kadaise žvelgė iš "trečiojo reicho" herbo. Tiesa, jis dar neiškėlęs sparnų ir nelaiiko svastikos, bet nagai jau tiesiasi kaip tik į ją. Šis plėšrūnas žvelgia ne tik iš herbo...

Praeitų metų rugsėjo 28 dieną Bonos respublikos Vardaus reikalų ministras Gerhardas Srederis pavadino "įžymia data Vokietijos parlamento ir konstitucijos istorijoje". Tą dieną bundestage buvo svarstomi vyriausybės pateikti "ypatingųjų įstatymų" projektai.

Pirmasis projektas, kurį vyriausybės pavestas, pateikė parlamentui Srederis, reikalavo pakeisti konstituciją. Pagal naują įstatymą bundestagai suteikta teisė paskelbti šalyje "ypatingąją padėtį", o tais atvejais, kai bundestagas negalės priimti būtino sprendimo, tokia padėtis gali būti paskelbta be parlamento žinios — prezidento ar kanclerio nutarimu. Tuo būdu vyriausybei suteikiamos neribotos teisės. Ji gali pajungti sau visas policijos pajėgas ir panaudoti jas "tvarkos įvedimui" šalyje. Tuo tikslu vyriausybė gali naudoti dargi bundesverą. Vyriausybei suteikiama teisė areštuoti ir uždaryti koncentracijos stovyklose be teismo ir tardymo bet kokius asmenis, kurie, jos nuomone, sudaro grėsmę valstybės saugumui.

O argi ne nuo tokių pat "ypatingųjų įstatymų" pradė-

jo savo kruviną žygį per Europą hitlerinis fašizmas 1933 metų kovo 23 d. Vokietijos reichstagas priėmė įstatymą, kuris suteikė Hitleriui "ypatingus įgaliojimus" ir įstatymų leidimo valdžią. O po pusantro mėnesio buvo uždraustos profsąjungos, po to — socialdemokratų partija, o vėliau ir kitos partijos.

Ir štai dabar Vakarų Vokietijos vyriausybė pratempia panašius "ypatingus įstatymus". O kaip juos vykdyti, Srederio ir jo kolegų mokyti nereikia. Srederis, buvęs Hitlerio "smogikų" būrio ir fašistinės partijos narys — pats gerai žino. O ir aktyvių talkininkų, išvengusių kilpos Niurnberge, Srederiams nestinga. Jų stambus būrys. Tai tokie ponai, kaip Adenauerio dešinioji ranka, valstybės sekretorius Globekė, paruošęs "įstatymus", pagal kuriuos "legaliai" buvo nužudyta milijonai žmonių. Tai vicekancleris ir ekonomikos ministras, o dabar netgi pretendentas į Vakarų Vokietijos konclerius Erhardas, buvęs fašistinio gauleiterio Briukelio ekonominis patarėjas. Tai karo ministras Štrausas — fašistinės partijos narys ir nacistinis komisaras hitlerinėje armijoje. Tai karinis nusikaltėlis, bundesvero vyriausiasis vadas Ferčas ir daugelis daugelis kitų į juos panašių. Jau 1952 metais daugiau kaip du trečdaliai Vakarų Vokietijos užsienio reikalų ministerijos aukštųjų valdininkų sudarė buvusieji nacistų partijos nariai. Du trečdaliai Vakarų Vokietijos teisėjų ir prokurorų — buvę hitlerininkai. Asmeninės Hitlerio apsaugos, kadriniai esesininkų dalinių karininkai pagal neseniai bundestago priimtą įstatymą gauna solidžias pensijas. Užmiršę savo kolegų ir šefų likimą Niurnbergo kartuvėse, jie atkakliai veržiasi pakartoti praeitą kelią. Juos peni ir ugdo tos pačios jėgos, kurias atvedė į areną Hitlerį. Priešingai Potsdamo susitarimams, Vakarų Vokietijoje buvo atgaivinti karinių nusikaltėlių ir nacistų koncertai. Hitlerį į valdžią atvedusių monopolijų ekonominė galia pasidarė dar didesnė, negu fašizmo laikais. Penkios stipriausios Vakarų Vokietijos monopolijos, kaip ir anuomet Hitlerį, vėl įkvepia Adenauerio atominio karo politiką. Šioms monopolijoms vadovauja daug kruvinių nusikaltėlių. Jos išlaiko Bonoje specialų biurą, ir nė vieno įstatymo projekto federalinė vyriausybė nepriima be monopolistinio kapitalo pritarimo. Monopolijos šeimininkauja Bonos atominėje komisijoje, kuri ruošia

Ponų Vargai ir Bėdos

"Vaduotojų" ir "veiksnių" pastogėje pilna visokių vargų ir bėdų, bet juo toliau, tuo daugiau jų atsiranda. Pastaruoju metu labai didelę bėdą įmetė į jų tarpe JAV valstybės departamentas, paleisdamas "katę", kad "vaduotojams" gali būti atimtos teisės tituluotis konsulais ir panašiais "Lietuvos" atstovais.

Įdomiausia tas, kad dėl to susirovė patys "vaduotojai". Tysliava per Vienybę paskelbė tą nemalonią žinią, o Trimakas ir kiti puolėsi ginčyti. Tysliava, tačiau, nenori būti laikomas melagiu. Ir štai ką jis atšauka tiems ponams:

1. VLIKO pirmininkas dr. A. Trimakas spalio 13 dieną paskambino į Vienybės redakciją ir pranešė, kad jis iš "autentiškų šaltinių" sužinojęs, kad anglosaksai (anglai ir amerikiečiai) yra sutarę Pabaltijo valstybes pripažinti Sovietų Sąjungai.

2. Dr. A. Trimakas taip pat pasakė, kad Pabaltijo valstybių pasiuntinyboms Washingtone gresia uždarymo pavojus ir kad dėl to jau dabar reiktų mūsų visuomenę įspėti — rašyti spaudoje ir t. t.

3. Dr. A. Trimakas, be to, pareiškė, kad jis apie tai jau pranešęs visai eilei visuomenės veikėjų, jų tarpe — Amerikos Lietuvių Tarybos reikalų vedėjui J. Talalui, prašydamas painformuoti dr. Grigaitį.

Kadangi apie tai, kaip vėliau paaiškėjo, dr. A. Trimakas iš tikrųjų buvo kalbėjęs su daugeliu mūsų veikėjų, kurie buvo lygiai "pritrenkti", tai Vienybės redakcijoje neliko abejonės, kad dėl to tuojau reikia "užliarimuoti" visuomenę.

Spalio 23, pirmadienį, kai VLIKO pirmininkas jau buvo grįžęs iš Washingtono, Vienybės redakcija kreipėsi į Lietuvos Laisvės Komitetą, kur, vietoj dr. A. Trimako, atsiliepė P. Vainauskas. "Aš visą naktį neužmigau dėl to, ką man dr. Trimakas pasakojo", pareiškė P. Vainauskas. Sekančią dieną dr. A. Trimakas paskambino į Vienybės redakciją ir žodžiu patvirtino tai, kas jau Eltos buvo pranešta, būtent, kad "šiuo metu JAV nesirošia savo ligšiolinio nusistatymo Lietuvos atžvilgiu keisti..." Ta pačia proga dr. A. Trimakas Vienybę painformavo apie kitus dalykus, liečiančius (Pabaiga ant 11 pusl.)

priemonės atominei energijai panaudoti. Iš 25 komisijos narių 13 yra galingiausių koncernų — karinių nusikaltėlių atstovai.

(Bus daugiau)

Kaip Eina LB Vajus

Laikė praėjusios savaitės vajuos eiga žymiai pagerėjo, ypatingai su aukomis ir atnaujintomis prenumeratomis. Laikė savaitės gauta 3 naujos prenumeratos, gražus kiekis atnaujintų ir \$448.65 aukų.

Vajininkų eilę papildė Brooklyno vajininkai, kurių varde V. Bunkus rekordiniai gražiai atsiliepė, prisijungdamas 18 atnaujintų prenumeratų ir nuo apie 40 rėmėjų \$71.00. Iš Hamiltono nenuilstanti vajininkė J. Astyliene pirmu vajuos šūviu atšovė gražų kiekį atnaujintų prenumeratų ir \$31.50 surinktų aukų. Port Arthur, Red Lake, Windsor ir Winnipeg vajininkai J. Legas, M. Deedas, L. Svirplys ir M. Vidrukas su pirmais vajuos atsiliepimais savo vietovių vajininkus ir rėmėjus labai gražiai atrekomendavo prieš LB skaitytojus, su gražiu pasidarbavimu ir gausia parama savitrašėčiui.

Iš Montrealo irgi padaugėjo atsiliepimai su parama. Toronto vajininkų veikla tapo žymiai pagyveno. Pirmieji du vajininkai: Julius Valūnas ir Juozas Valaitis su dideliu ryžtingumu patys darbuojant ir organizuoja talką vajininkų lenktynėse. To sekmėje šią savaitę Toronto vajininkai ir rėmėjai vajuos punktų skaičiumi pralenkė Montrealo vajininkus. Dabar vajininkų priešakyje garbingai laikosi J. Valūnas su 322 punktais ir J. Valaitis su 270 punktu.

Liaudies Balso nuosirdūs rėmėjai iš Jungtinių Valstijų irgi labai gražiai atsiliepia su parama savitrašėčiui. Laikė praėjusios savaitės San Leandro, Cal., Lawrence, Mass., Philadelphia, Pa., Cleveland, Ohio, Rochester, N. Y., Detroit, Mich., ir Worcester, Mass., vajininkai gražiai papildė vajuos veiklos rezultatus.

Tarpajoninėse lenktynėse pirmas rajonas pirmąją su aukomis, o antras su naujomis prenumeratomis. Trečio rajono draugai padarė gražų šuolį pirmyn su aukomis, bet su naujomis prenumeratomis, kaip ketvirtas taip ir trečias rajonas, dar nepasirodė.

Iki lapkričio 20 d. iš rajonų gauta sekančiai:

Iš pirmo rajono 2 naujos prenumeratos ir \$307.75 aukų.

Iš antro rajono 10 naujų prenumeratų ir \$321.00 aukų.

Iš trečio rajono \$106.00 aukų.

Iš ketvirto rajono \$31.50 aukų.

Iš JAV 3 naujos prenu-

meratos ir \$436.75 aukų.

Bendrai laikė šio vajuos yra gauta 15 naujų prenumeratų ir \$1,203.00 aukų. Iki būtinosios kvotos išpildymo dar trūksta 85 naujų prenumeratų ir \$2,797.00 aukų.

Lenktyniuojanti vajininkai dabar išsiriškiavę ir turi punktų sekančiai:

Toronto vajininkai	938
Montrealo vajininkai	722
Čikagos vajininkai	262
Brooklyno vajininkai	222
Windsoro vajininkai	202
Port Arthur vaj.	134
Lawrence vaj.	125
St. Petersburg vaj.	100
Hamiltono vaj.	99
Worcester vaj.	84
Detroito vaj.	74
San Leandro vaj.	69

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

Ch. Martin, Windsor, Ont., lankėsi LB raštinėje, atsinaujino prenumeratą ir paaukojo \$6.00.

A. Daukantas, Toronto, pridavė pluoštą atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe vieną J. Mildažo atnaujintą į Lietuvą, ir \$5.50 surinktų aukų. Aukojo: J. Mildažis \$1.50; J. Gorman, P. Puras, M. Kulokas ir J. Morkis po \$1.00.

J. Valaitis, Toronto, užrašė naują prenumeratą į Lietuvą, pridavė 23 atnaujintas ir \$38.00 surinktų aukų. Aukojo: J. Indriūnas \$10.00; M. Galinaitis, J. Valaitis ir A. Kavaliauskas po \$6.00; J. Dargužis, Ch. Morkūnas, V. Rimdeika, J. Savičiūnas, F. Bočiulis, J. Mikalauskas, J. Murza, P. Pleskus, M. Karalius ir S. Zičkus po \$1.00. Tarp atnaujintų prenumeratų J. Morkūnas ir A. Maigis po vieną atnaujino į Lietuvą ir po kitą į JAV ir į Braziliją.

J. Legas, Port Arthur, Ont., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir ten keturių rėmėjų suaukotus \$61.00. Aukojo: P. Kunčys \$20.00; J. Karandzevičius \$16.00; J. Juodzevičius \$15.00 ir J. Legas \$10.00.

P. Kisieliene, Montreal, prisiuntė nuo Rosemounto vajininkų keletą atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe dvi L. Kisielio atnaujintas į Lietuvą ir \$12.00 surinktų aukų. Aukojo: J. Stukas \$6.00; S. Tamošiūnas \$4.00; V. Labunas ir J. Sarulis po \$1.00.

L. Bekešienė, Rochester, N. Y., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir \$2.00 surinktų aukų. Aukojo: R. Sheralis \$1.50 ir J. V. 50 c.

C. Belunas, Detroit, Mich., prisiuntė atnaujintų prenu-

meratų ir paaukojo \$1.50.

Red Lake vaj.	60
Cleveland vaj.	50
Rochester vaj.	49
Rodney vaj.	42
Renabie vaj.	41
Norwood vaj.	41
Winnipeg vaj.	38
Philadelphia vaj.	36
Radway vaj.	32
Lethbridge vaj.	31
Springhill vaj.	20
Rockford vaj.	18
Vancouver vaj.	14
Pittsburgh vaj.	14
Plymouth vaj.	10
Brandon vaj.	10

Tai jau gražaus būrio vietovių vajininkai atsiliepė su savo pasidarbavimu ir pasiukojimo rezultatais, bet dar vis Liaudies Balsas laukia iš daugiau draugų ir draugių jam labai reikalingos paramos. Ypatingai prašome kreipti daugiau dėmesio į naujų skaitytojų gavimą.

K. Kilikevičius

J. Čelkis, Montreal, atsinaujino sau ir Lietuvon prenumeratas ir paaukojo \$1.50.

L. Svirplys, Windsor, Ont., užrašė naują prenumeratą į Lietuvą, prisiuntė keletą atnaujintų ir \$28.00 surinktų aukų. Aukojo: Senas Dipukas \$11.50; F. Vitkauskas \$6.00; L. Svirplys \$5.00; A. Rimša \$1.50; K. Link, S. Paberalis, A. Zline ir V. Zline po \$1.00.

J. Valūnas, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų, gražiai pasidarbavo parinkime paskelbimui užuojautos velionies V. Marcinkaus artimiesiems užjausti ir pridavė nuo J. Arlauskos, Ch. Marcinkaus ir R. Gilevičiaus po \$1.00 aukų.

V. Taraškienė, San Leandro, Calif., prisiuntė atnaujintų prenumeratų, nuo LLD 198 kuopos, Oakland, Cal., \$25.00 aukų ir nuo trijų skaitytojų po 50 c. aukų.

Anna Salin, Cleveland, Ohio, prisiuntė naują prenumeratą ir \$13.00 surinktų aukų. Aukojo: LLD 22 kuopa \$5.00; Jul. Karson \$2.00; M. Nikas, J. Bagužis, Ch. Plaush, J. Gendrenas Anna Salin ir J. Stripeika po \$1.00.

M. K. Prasaitis, St. Zoti-que, Que., atsiliepiant į vajuos reikalą laišką prisiuntė \$2.00 aukų.

S. Pankauskas, Lawrence, Mass., prisiuntė atnaujintų prenumeratų, nuo LLD 7-to apskrities \$20.00 aukų ir \$15.25 pavienių rėmėjų suaukotų. Aukojo: A. M. Kazlauskai \$5.00; S. Penkauskas ir J. Milvidas po po \$2.00; vienuolika po 50 c. ir trys po 25 c.

J. Shapron, Philadelphia, Pa., prisiuntė atnaujintų prenumeratų, paaukojo \$5.90 ir prisiuntė nuo E. Mu-

lokaitės \$1.00 aukų.

D. G. Jusius, Worcester, Mass., prisiuntė atnaujintų prenumeratų.

B. Kvietinskas, Montreal, prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo O. Ramanauskos \$1.00 aukų.

Mrs. M. Marcinko, Mimico, Ont., pagerbdama savo gyvenimo draugo ir šeimos tėvo velionies Vinco Marcinkaus pažangius įsitikinimus ir jį patį bei jo skaitytą ir remtą laikraštį paaukojo LB paramai \$25.00.

A. Juozaitis, Toronto, atsinaujino sau ir savo dviem broliams į Lietuvą prenumeratas ir paaukojo \$2.00.

J. Sinkunas, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo F. Raulinaičio \$1.00 aukų.

M. Deedas, Red Lake, Ont., prisiuntė nuo savęs \$20.00 ir nuo L. Balčiūno \$10.00 aukų.

J. Lesevičius, Montreal, prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo J. Leleckienės ir Verduno po \$2.00 aukų.

J. Astyliene, Hamilton, Ont., prisiuntė gražų kiekį atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe jos pačios keturios ir A. Petronio, F. Vaivilos po vieną atnaujintas į Lietuvą. Taipgi prisiuntė \$31.50 surinktų aukų. Aukojo: J. Astyliene, F. Vaivila, N. Garbatavičius, V. Ivanauskas, J. Aršauskas ir G. Račkauskas po \$5.00; A. Petronis \$1.50.

M. Vidruk, Winnipeg, prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir \$13.00 surinktų aukų. Aukojo: J. Radzevičius ir M. Vidrukas po \$6.00 ir A. Minkėvičius \$1.00.

V. Virbyla, Montreal, atsinaujino sau ir į Lietuvą prenumeratą ir paaukojo \$8.50.

V. Bunkus, Jamaica, N. Y., prisiuntė keliolika atnaujintų prenumeratų ir \$71.00 surinktų aukų. Aukojo: J. Gasiunas ir J. Aleksaitis po \$6.00; J. Marcinkevičius \$5.50; F. A. B. ir S. Ramoška po \$5.00; J. A. Bekampis \$3.50; L. Kavaliauskaitė \$3.00; P. Bechis, W. Juškevičius, M. Saiman, A. Iešmantas ir P. Jasilionienė, po \$2.00; J. Weis, J. Kalvaitis ir G. Stas po \$1.50; J. Vinikaitis, V. Vinskunas, W. Mikalėnas, W. Keršulis, K. Depsas, W. Baltrušaitis, P. Varaška, V. Buknys, A. Gilman, A. Vileška, J. Rušinskas, V. Česulis, J. Kairys, M. Klimas, S. Radašis, P. Valaitis, S. Večkys, Ignas, A. B. Keršulis ir A. Bimba po \$1.00; penki po 50 c.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo: W. Mazetis, Dartmouth, N. S., \$10.00; B. Minotas, Coldwater, Ont., \$2.00; J. Linertas, Willowdale, Ont., \$1.00; And. Serbentą, Buffalo,

60 lokaitės \$1.00 aukų.

N. Y., \$5.50; A. Pranevičius, Lasalle, Que., \$1.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas, širdingai ačiū. Administracija

Nesijuokit

"Savo laisva valia varome raudonąją propagandą", šaukia tūlas A. Jonaitis pranciškonų organe Darbininke.

Na, ir sakyk, koks gi kipsas įsisuko į jūsų galvas?

Tėviškės Žiburiai rašo, kad vienas Peru vyskupas išdalino žemes darbininkams, kurie negauna darbo. Buvę apripinta 300 bežemių.

Matyti būta turtingo dvarininko to vyskupo.

Beje, nors vienas vyskupas susiprato, kad laikas atiduoti žemę tiems, kurie patys dirba ją.

"Chruščiovas pabudino vakariečius", rašo R. A. Kimba Tėviškės Žiburiuose.

Matote, koks jis geras. Jis nemylėjo, kad jo oponentai apsilaidę.

Nepriklausoma Lietuva rašo, kad McGill universitete Montrealyje profesoriai diskutuoja, "ar geriau pasidaryti raudonu, ar lavonu".

Nors už raudonus pasisakę daugiau, bet matyti atsidarado ir tokių balvonių, kurie balsavo už lavoną. Matyti jie jau dabar netoli lavono.

Dr. Šaipokas

Trumpai

J. R. Oppenheimer, vienas iš pirmųjų atominės bombos gamintojų, vėliau ragangaudžių išėstas, išvykdamas į Argentiją su paskaitomis, pareiškė, kad jis mylėtų matyti, kad visų armijų karininkai sustreikuotų prieš mėtyimą atominių bombų.

Amerikiečių spauda surado, kad amerikietės moterys atsilikusios nuo Tarybų Sąjungos moterų.

Pavyzdžiui, Jungtinėse Valstijose moterų inžinierių tik 1 procentas, gydytojų 6 procentai, kai Tarybų Sąjungoje moterų inžinierių 30 procentų, gydytojų net 75 procentai.

Statistikos rodančios, kad šiaurės Amerikoje motinos gyvena maždaug 16 metų ilgiau, negu gyvendavo 70 metų atgal.

Medicinos mokslas suteikė motinoms didelę pagalbą.

A. X.

N. Y., \$5.50; A. Pranevičius, Lasalle, Que., \$1.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas, širdingai ačiū. Administracija

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

Kadangi Montrealo Lietuvos Sūnų ir Dukterų Pašalinės Draugijos valdyba savo pareigas eina pavyzdinčiai ir turi daug patyrimo, tai susirinkimas lapkričio 12 dieną vienbalsiai užgrybė ją ir ateinančioms metams.

Renkant valdybos narius, J. Petrauskui nedalyvaujant susirinkime, jo vieton buvo nominuotas K. Kiela.

Finansų sekretorius V. Verbyla pranešė, kad visi rašydami laiškus ar pranešdami adresus turi pridėti ir savo distrikto numerį. Dėl neuždėjimo distrikto numerio laišakai dažnai nuklysta arba būna sugražinti siuntėjui.

Prie progos norėčiau priminti ir Liaudies Balsą skaitytojams, kad gera proga laike vajeaus, atnaujinant prenumeratą, priduoti ir distrikto numerį. Tuomet ir Liaudies Balsas ateis greičiau ir reguliariai.

J. Adakauskas laukia lovos ligoninėje, Alena Adomonienė gydos Viktorijos ligoninėje.

Linkiu ligoniams greitai pasveikti.

Scrantone, Pensylvanijos valstijoje, JAV, mirė montrealiečio Zidoro Janušo brolis

Feliksas, sulaukęs 70 metų amžiaus.

Paliko liūdėsyje žmona, 3 dukterys ir sūnus.

Velionis pirmiausia buvo atvykęs Kanadon prieš pirmą pasaulinį karą, nekuri laiką gyveno Montreale. Iš Lietuvos paeina iš Šiaulių apskr., Raudėnų parapijos, Leicių kaimo.

Reiškiu gilią užuojautą draugui Zidoriui Janušai netekus mylimo brolio.

Montreale yra jau 1,500,000 gyventojų. Valdyba yra užtraukusi skolų tiek, kad kiekvienam gyventojui pripuola \$226.

Kaip auga skolos rodo tas, kad 1951 metais kiekvienam pripuolė \$142.

Montrealo policijos viršininkas Rebert ragina automobilių savininkus, kad artėjant žiemai visi patikrintų automobilius, ar jie yra gerame stovyje, kad išvengus nelaimių.

Taipgi ragina atsargiau važinėti ir vengti važiuoti išsigėrus alkoholio.

Prie to, jis kreipėsi į tėvus, kad jie ir auklėtojai kreiptų daugiau atydos į vaikų kontrolę ir apsaugą.

Lapkričio 2 dieną Montreale McGill universitete bu-

Gill universiteto studentų ir profesorių dalyvavo JAV Harvardo universiteto studentai. Klausimas buvo: Kas geriau, karas ir sužlugdytas civilizacijos, ar komunizmas.

Kanadiečiai laikėsi to, kad geriau komunizmas, negu karas ir mirtis, o jankiai bandė įrodyti, kad geriau kariuoti ir žūti, negu pasiduoti "Chruščiovui".

B. K.

Mirė Ch. Dedzėvičius

MONTREAL. — Po ilgos ir sunkios ligos, lapkričio 14 d. ligoninėje mirė Kazimieras Radzevičius, sulaukęs 59 metų amžiaus, palikdamas nuliūdime čia vietoje sesutę Barborą Jarmalevičienę, brolij Juožą Winnipege ir sesutę Juozę Rukšlėtienę JAV. Visi buvo atvykę į laidotuves. Taipgi dvi sesutės dar gyvena Lietuvoje.

Velionis į Kanadą buvo atvykęs 1926 m. Lietuvoje kilęs iš Jutkiškių km., Ramygalos valsč., Panevėžio apsk. Gimęs 10-ties vaikų šeimoje, todėl jis, kaip ir daugelis kitų mūsų tėvynaičių, buvo priverstas palikti savo gimtąjį kraštą ir važiuoti kitur sau gyvenimo ieškoti. Atvyko į Kanadą, bet ir čia jo gyvenimas nebuvo rožėmis išklotas. Ne visada turėjo darbą, kad pasidaryti žmonišką pragyvenimą. Nuvyko į JAV, Miami, Fla., ir pradžioje atrodė galės įsikurti gyvenime. Dėja, šale visų kitų nepasisekimų, prisimetė nelėmtoji liga, taip, kad susidarius nepalankioms sąlygoms, pereitą pavasarį su ten vietinių lietuvių draugų pagalba, grįžo atgal į Kanadą, pusiau suparalyžuotas ir čia dar pasikankinęs mirė.

Kazimieras buvo apsišvietęs žmogus. Jis suprato savo, kaip ir kitų darbininkų niekad neuztikrintą likimą. Todėl su visa dvasia buvo atsidavęs progresyviams darbininkų judėjimui. Priklausė pažangiųjų lietuvių organizacijose. Kiek jam sąlygos leido, darbu ir finansiniai jas rėmė. Buvo nuolatinis Liaudies Balsą skaitytojas.

Palaidotas laisvose Interment Hawthorn - Dale kapinėse. Prie kapo paskutinį atsisveikinimo žodį pasakė J.

Štai Kaip Paprastai

Lietuvos Pajūris, Montreale išėinąs taip vadinamos Mažosios Lietuvos bėglių trimėnesinis laikraštėlis, štai kaip įsivaizduoja Mažosios Lietuvos ateitį:

"Sovietams pralaimėjus karą, komunistai pasitrauks iš užimtų kraštų, tuo pačiu ir iš Mažosios Lietuvos miestų. Mažosios Lietuvos miestai ir siena liks be administracijos, be apsaugos. Į šią tuštumą veršis lietuviai iš vienos pusės ir lenkai iš kitos pusės. Lietuvių yra pora milijonų, o lenkų bent dešimts kartų tiek. Be to, lenkai bus spaudžiami ir bėgs iš vakarų. Tat lenkų spaudimas į Mažąją Lietuvą dar padvigubės. Dešimts tūkstančių lietuvių, atėjusių į Mažąją Lietuvą, ras jau šimtus tūkstančių lenkų, užėmusių visus svarbiausius miestus ir postus."

Tur būt ir karalienė Michalda nebūt galėjusi taip drąsiai ir taip smulkmeniškai numatyti ateitį, kaip Lietuvos Pajūrio rašeiva V. Žardiškis.

Beje, iš jo rašto išrodo, kad karas nebus nieko su-naikinęs, visi žmonės sveiki išlikę. Tik skubėk užimti

Lesevičius.

Tebūna lengva jam Kanados žemėlė, o likusioms sesutėms, broliui ir visiems jo draugams nuoširdžiausia užuojauta.

Nuliūdęs Draugas

Prisiminus Mylimą Vyra

MONTREAL. — Lapkričio 13 d. sukako lygiai metai, kaip mirė mano mylimas vyras Stasys Leleckas. Tai buvo skaudus gyvenimo momentas, nelengvas jis buvo tada man pergyventi, nelengvas jis ir dabar prisiminti. Tik geri mano draugai ir prieteliai padėjo tuos sunkumus pernešti. Todėl prisimindama vieny metų sukaktį nuo mano mylimo vyro mirties, noriu dar kartą išreikšti mano širdingą padėką visiems ir visoms, kurie mane užjautė, paguodė ir suraminė valandoje.

Julė Leleckienė

miestus ir postus. Jei ne tie prošeponai, atrodo, viskas būtų puiku. Bet ponas Žardiškis nebūtų ponas, jeigu jis nežinotų, kaip įšeiti iš tokios keblios padėties. Jis ją turi. Skaitykit:

"Visų pirma, jau šiandien reikia tartis su lenkais emigracijoje dėl Mažosios Lietuvos pripažinimo Lietuvai". Bet kaip jie pripažins Mažąją Lietuvą Lietuvai, kuomet jie nevaldo savo Polščios?

Toliau:

"Antra, Potsdamo Konferencija atskyrė Mažąją Lietuvą nuo Vokietijos, bet neišsprėdė tolimesnį jos likimą. Tat sovietai pasiglemžė ir prisijungė ją prie Leningrado apygardos. Vakarams, aišku, nei šilta, nei šalta dėl to. Bet mums turėtų rūpėti, kad Mažoji Lietuva būtų jau šiandien prijungta kad ir prie Tarybinės Lietuvos. Šito turėtume visomis išgalėmis siekti".

Kas dar belieka daryti? Pasirodo, kad reikalas nesibaigia. Ir, kaip tie žmonės sako, juo giliau į girią, tuo tankesnė ji darosi. Žardiškis ir tas nebesuranda užtektinai proto savo galvoje išrišti trečią problemą.

"Pavykus susitarti su lenkais ir Sovietų Sąjungai prijungus M.L. prie Tarybinės Lietuvos", rašo jis toliau, "klausimas neišspręstas kaip apgyvendinti Mažąją Lietuvą. Vietinių lietuvių, kaip žinome, nebėra. Jie išblaškėti po visą pasaulį, daugumoje suvokietėję arba įsileidę giliai šaknis užjūryje. Jų tik dalytė begrižtų".

O gal nei tos dalytės nebūtų?

"Kaip ir nebūtų", tęsia jis, "Mažoji Lietuva nebeatsikels savo sename sąstate. Mažlietuviai Mažoj Lietuvoj bus mažumoj, mažlietuvių tipas išnyks, jų kalba ir tarmė jau išnykusios, jų tradicijos jau nebežinomos.

"Mažlietuvių nykimas, prasidėjęs Kaizerio laikais, baigiasi pokariniais metais. Su šita generacija išnyks bet koks mažlietuvių veikimas".

Bet Žardiškis vistiek nemano pasiduoti. Girdi, jei ir nebus "Mažosios Lietuvos", tai bus Lietuvos Pajūris. "Mažoji Lietuva išnyks, Lietuvos pajūris liks", pabrėžia jis.

Kaip iš tikrųjų būtų, jeigu įvyktų karas, niekas dabar negali išpranašauti. Vargiai būtų kam vertas ir Lietuvos pajūris po nuklinio karo. Bet reikia turėti viltį, o taip pat ir veikti už tai, kad nebūtų karo. Tokiems Žardiškiams ir panašiams karo troškėjams reiks atsiamti savo pra-

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGA IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą
Mr. Manfred Kory
Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovy uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Specialistai Drabužių Dažytojai

Jos. Petrera & Geo. Marks

199 A CHEMIN CHAMBLY RD.
LONGUEUIL, QUE.

Montreale ir apylinkėse paimame ir pristatome į namus. Darbą garantuojame savo 30 metų patyrimu.

Telefonas OR. 4-7578

MIMICO, ONT.

Lapkričio 11 d. 1961 metais

Mirus

Vincui Marcinkui-Marcinkevičiui

Reiškiame gilia užuojautą liūdinčiai jo žmonai Mar. Marcinkienei - Kreivytei, trims jaunametėms jų dukrelėms, velionies sesutei Mar. Buzunienei, broliui Jurgiui, giminėms ir jų artimiesiems.

J. Valūnas	A. R. Antanavičiai
J. N. Berškiai	A. T. Pauples
Ch. Morkūnas	S. Kuisiai
V. Rimdeika	Andersonienė
J. Mikalauskas	A. Pečkaičiai
A. Teresevičius	A. M. Berškiai
D. Šešnickas	E. Neimanienė
P. Mildažiai	P. E. Karpavičiai
A. J. Damašiai	V. Masienė
A. Kavaliauskas	Mrs. Lackus
K. F. Kilikevičiai	Ch. Martin
T. T. Močekvičiai	Z. B. Janauskai
P. Gutauskas	

Toronto, Ont.

Ivairiais Klausimais

Visi atsimenate, kokią triukšmą kėlė mūsų šalies politikieriai, kai Tarybų Sąjunga paskelbė, kad ji eksploduos 50 megatonų nuklinę bomba.

Mūsų premjero Diefenbakerio plaukai, kad ir labai garbenuoti, šokinėjo, kai jis šaukė, kad milijonai žmonių nukentės dėl tokio barbariško Chruščiovo, nepaisymo žmonių.

Ir kaip gi iš tikrųjų yra su tuo radioaktyvumu dabar, po tos bombos eksplodavimo?

Ontarijos sveikatos ministras M. Dymond aną dieną pasakė:

"Aš pats tikiu, sverdamas įrodymus geriausiai, kaip aš išgalio, kad nebus pastebimo padidėjimo bet kokios formos ligų tarp mūsų žmonių pasėkoj kritulių iš bombų bandymų iki šio laiko".

Taigi, žmonės buvo išgąsdinti visai be pagrindo.

Kanados paštas turįs pagaminęs užtektinai kortelių pranešimui naujo adreso po nuklinių bombardavimų ar informavimui giminių, kad gyvas esi.

Toronto miesto tėvai informavo, kad miestas turi dideles vandens atsargas, kurios būtų neužterštos radioaktyviais krituliais laike nuklinės atakos ir gyventojams nebūtų bėdos su vandeniu.

Klausimas kyla, ar būtų tas paštas su atvirukais sveikas po atakos ir ar būtų pakankamai paštorių išnešioti

našystes, nes žmonija dar nėra tiek nupuolusi, kad panorėtų susinaikinimo.

tas atvirutes. Kitas klausimas, ar tos vandens atsargos išliktų sveikos ir ar būtų elektros pompoms varyti? Juo labiau, ar būtų kam tą vandenį gerti?

Nei reakcingiausias valdžios nėra turėjusios tokio žiauraus įstatymo prieš komunistus, kokį nori įgyvendinti Jungtinių Valstijų demokratų valdžia su Kennedžiū priešakyje.

Pagal tą įstatymą, komunistas gali būti baudžiamas \$10,000 ir 5 metais kalėjimo už kiekvieną dieną nepildymo to įstatymo.

Minimas įstatymas reikalauja, kad JAV Komunistų

Partija užsiregistruotų kaip Tarybų Sąjungos agentūra ir pridėtų visų narių vardus ir pavardes.

Londone, Anglijoje, trys moterėlės buvo pasirengusios išsirengti nuogos ir tokiu būdu pastoti kelį beilifams, kurie turėjo išmesti jų šeimas iš apartamento.

Sakoma, kad vyrai perkalbėję jas nuo tokio dukaboriško metodo.

Ar nebūtų čia gera idėja mūsų veiksmams atsitikime, jei Washingtonas užsimanytų išmesti jų diplomatus.

Palaidojom V. Marcinkų

TORONTO. — Lapkričio 15 d. Glendale kapinėse tapo supiltas naujas kapas, mūsų tautiečio Vinco Marcinkaus-Marcinkevičiaus.

Vincas Marcinkus kilęs iš Lietuvos, Mariampolės apskr. II Gudelių valsčiaus. Kanadon atvyko 1928 m. Čia jam teko dirbti įvairius sunkius darbus prie geležinkelio statybos, metalo kasyklose, ilgokai pabuvoti bedarbių eilėse. Tik pastaruosius keliolika metų buvo apsigyvenęs Toronto priemiestyje, Mimico, kur sukūrė šeimyninį žydinį su montrealiete Mar. Kreivyte ir auklėjo tris dukreles.

Čia gyvendamas buvo gražiai įsikūręs ir su vilčia žiūrėjo į gyvenimą. Džiaugėsi augančia šeima, bet nelaimė... Pirmiau pasireiškusi širdies liga pagriežtėjo ir lapkr. 11 d. užgesino jo gyvybę, vos sulaukus 57 metų amžiaus.

V. Marcinkus buvo laisvų pažiūrų žmogus. Skaitė ir mėgė pažangią spaudą ir pa-

žangių organizacijų veiklą dalyvaudamas jų parengimuose. To pasekmė jo šermenyse lankėsi daug ne tik jo artimųjų, bet ir jį žinojusių kaip pažangų žmogų. Į kapus jį palydėjo apie 30 automobilių su apie šimtu žmonių. Kapuose prie karsito atsisveikinimo prakalbėję pasakė K. Kilikevičius.

Jo laidotuviuose dalyvavo apart Toronto ir apylinkės lietuvių iš Montrealo Antanas ir Leonas Kreiviai su savo žmonomis; iš Windsoro, velionies pusbrolio Ch. Marcinkus ir iš JAV velionies brolio duktė Georgina.

Lai būna tau, Vincai, lengva šios šalies žemelė, o paliktai šeimai linkiu eiti jo pramintu keliu į šviesesnę ryto-

Vincas Marcinkus, kurs buvo palaidotas praėjusią savaitę. Apie

jų.

Reporteris

Mr. Joseph Pankowski

Hiram Walker & Sons Limited, Toronto, Ont.
Produktų Pardavėjas

Prieš vestuves ar kokius kitus parengimus kreipkitės pas mane su pilnu pasitikėjimu.

Aš pasirūpinsiu visu kuo ir suteiksiu informaciją, kokių jums reiks.

Telefonas: EM. 4-2131

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko.

Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atidara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiesiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skaručių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos. Išskyrus pirmadienius.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro

JUSTINAS MARCINKEVIČIUS

Pušis, Kuri Juokėsi

(Taša)

Mes išsirinkome namą žaliomis langinėmis.

— Čia bus gerai, — pasakė Julė. — Pažiūrėk tik tai, koks darželis! Jeigu žmonės taip myli gėles, tai negali nemylėti pakeleivingų.

Iš tikrųjų, gėlės čia buvo rūpestingai prižiūrimos ir smalsiai stiepiasi prie langų, norėdamos pažiūrėti į gryčios vidų.

Priemenės durys buvo atdaros. Pasiennyje, prižėlusiam puode, dūzgė mūsų spiečius, stovėjo molinos klumpės, nuvalkioti batai, ant vaigio kabojo senas švarkas, sulamdyta ir nublukusi kepurė... Atrodė, lyg žmogus paliko viską ir išėjo, džiaugdamasis, kad galima vaikščioti basam, vienplaukiui ir vienmarškiniai.

Didelėje kaimiškoje virtuvėje irgi buvo labai tylu. Aš garsiai pasakiau:

— Labą dieną!

Niekas neatsiliepė, tik, apkvaitusios nuo kaitros, vienodai užėmusės ir tikėjo senas užtraukiamas laikrodis. Asla buvo pašluota ir, lyg per šventes, pabarstyta geltonu smėliuku.

— Niekas nėra, — pasakiau Julei.

Jau buvome bevažiuoja toliau, kai pamatėme per kėmą ateinančią pagyvenusią moterį. Ji rūpestingai šluostėsi rankas į didelę prikyštę. Supratau, kad pasisveikinti reikės būtinai paspaudžiant ranką.

— Norėjome pas jus apsinakvoti, — pasakiau.

Moteris tikrai nustebo:

— Vaikeliai, taigi saulė dar aukštai, iki miestelio nebėra... O gal mašina sugedo? — Ji griebėsi šios minties, nes kitaip negalėjo paaiškinti mūsų keisto noro.

— Ne, mes norėjome, suprantate, kaime... pas jus.

Aš niekada nemokėjau šnekėti su kaimo žmonėmis. Tiesą pasakius, mažai jų ir mačiau. Gal tik tai turguje, kur taip pat jau labai seniai bebuvau. Be to, ir patys suprantate, kokios turguje būna šnekos.

Julė atėjo į pagalbą:

— Mamuliuk, sveikatos nebėra... tokiam karšty! Norisi nugriūti kur pavėsyje...

— Tai prašom, labai prašom! Tik aš nežinau, jau tos musės — ir ką bedarom, lenda kaip gyvos užmačios. Čia duris atidarom, čia langą... Ir sakiau tėvui, ir prašiau: nupirk vaistinėje lipčių, bet argi lengva ištrūkti vasarą

į miestelį? Ką čia šnekėti, — kai išeina iš ryto, tai nė pietų nesulaukiu...

Moteris šnekėjo ir šnekėjo, rodydama mums savo seklyčią su aukštai priklotą lova. Mūsų čia zujo kur kas mažiau, bet vis tiek — lipčiai būtų nepakenkę. Aš net galėjau, neįsėdėjęs keletą į kišenę.

Julė pradėjo kalbą apie gėles, ir moters veidas nušvito. Ji atkabino stiklines gonkelių duris, įsivedė mus į darželį ir, jau ne liesdama, o glostydama kiekvieną gėlę, pasakojo ir pasakojo, vertė mus uostyti, ir pasirodė, kad gėlės irgi turi istoriją ir savo charakterius:

— Šitą parsinešiau iš klebono. Myli mūsų klebonėlis gėles. O per šventą Antaną jau kad išrėdo bažnyčią — tikras rojus! Šitos gumbą išmeldžiau iš Agnieškos. Ilgai sirguliuo, vargšėle, — žemė ar kas netiko. Bet šiemet prisiėmė...

Paskui nuvedė mus vėl į seklyčią, ištraukė popieriaus lapą, kurs buvo užkištas už švenčiausios Jėzaus širdies paveikslą, ir išdidžiai išvyniojo prieš mūsų akis.

— Garbės raštas! — pasakė moteris. — Už gražiausią darželį. Pernai gavau.

Julė, žinoma, suaiškėjo, moteris irgi susigriebė:

— Oi, mano pienas! Bėgu, vaikeliai, ištraukiu iš šulinio. Gal po kokį stiklą, sakau, atsigavinti?

Sėdėjome su Jule jaunų vyšnių pavėsyje, kur iš paskubom paobliuotų lentų buvo sukaltas stalas. Netoliese kūrėnosi kaimiška lauko virtuvė — kelios plytos, senas, be dugno kibiras vietoje kamino. Ant tvoros džiūvo pamautos puodynės, sūrmaišis, mazgotės ir plačiai išsižergusios vyriškos kelnės. Viskas čia buvo labai paprasta, ir visi daiktai, kurie trumpam išėdavo iš rankų, vis tiek buvo po ranka. Jie negalėjo ilgai ilsėtis arba nieko neveikti — kaip ir žmogus šalia jų. Man pasirodė, kad visi šie negudrūs rakandai neturėjo laiko net kaip reikia pagaltoti. Paprasčiausiai, jie turėjo dirbti.

Nebuvau didelis pieno mėgėjas, bet kada Julė, vos pavilgiusi lūpas, suaiškėjo: "Oi, koks nuostabus pienas!" — pajutau, kad pienas tikrai nuostabus, ir išgėriau dvi stiklines. Moteris buvo labai patenkinta, triūsė prie savo virtuvės, pasilenkus. Taisė ugnį ir visą laiką šnekėjo.

— Aš noriu būti muzikė,

— savo ruožtu nenusileido Julė, — o Romas, — ji parodė mane, — jau dailininkas.

Pajutau, kaip beprasmiškai, tuščiai nuskambėjo šitie žodžiai "muzikė", "dailininkas" čia, tarp labai paprastų daiktų ir labai paprastų žodžių. Tartum kažkas būtų pabarbenęs pirštais į besiilsinčią ant tvoros puodynę, norėdamas išbelsti sudėtingą ir gudrų ritmą, bet didelio garso taip ir neišgaudamas. Kur jau čia jam lygintis su tokiais kaimo garsais, kaip dalgio plakimas, ratų sūkėjimas, traktoriaus pusėnimas, šilto pieno skambesys milžtuvėje, barščių srėbimas prie stalo ir nuosirdus, stiprus keiksmas vakaro tyloje.

Moteris tik suplojo rankomis:

— Taigi jūs dideli žmonės, vaikeliai! O mano Angelė irgi mokosi, Kaune antrą kursą baigė, dabar praktiką dirba. Jau kaip su mokslais dabar sakau, gerai, tai nei pašnekėt, nei pamislyt...

"Viešpatie, kokia nuostabi moteris!" — vos nesusukau aš. Norėjau, labai norėjau patikti jai iš pirmo žvilgsnio, bet nežinojau kaip.

Aš nieko nežinojau — nei kaip laikyti rankas, nei kaip kalbėti, nei kaip šypsotis, nei kaip padėkoti už tikrai skanų pieną, kad šeimininkei būtų malonu. Mintyse greitai peržiūrėjau visus savo darbus bei eskizus ir neradau nė vieno, kurį šita moteris, pasikabinusi savo švarioje seklyčioje šalia Jėzaus širdies paveikslą bei senamadiškos šeimyninės nuotraukos, kas vakaras galėtų melstis prieš jį. Gal "Skaičių tripiką", gal "Pirmąjį žingsnį"? Gaillūnas atneštų jai daug žemės — ir moteris pamaldžiai sudėtų rankas, Navickas — savo audringą jūrą, ir moteris tikriausiai pasakytų: "Kokia galybė!"

O aš nieko neturėjau, gal tik tai keletą nemokėsiškai nutapytų peizaželių.

Štai aš ir vulgarizuojau, aš, kuris pilna gerkle kvatojau iš visų vulgarizatorių, iš visų neužaugų, svajojančių, kaip įkalti vinį kaimo gryčioje ir pakabinti ant jos savo paveikslą. Aimanavau ir skundžiausi menku masinio žiūrovo skoniui, guodžiausi, kad šiuolaikinio skulptoriaus iškaltą žmogaus figūrą kaimo bobutė vadina kumpiu, o sveika raudonskruostė kolūkio mergina prie savo lovos seklyčioje didelėm statybinių vinim prikala gulbes ir mirštanti elnią mėnesioje.

Ir pigu, ir gražu. O mes piktinamės arba atleidžiam šypsomės ir ieškome paguodos draugijoje išpendėjusių snobų, kurie kiekvieną teplionę pasiruošę palydėti šūkiu:

— Į Luvrą!

Ir juo kvailesnė teplionė, tuo garsenis šūkis.

Įdomu, kada mes galėsime be jokios ironijos, atsiliepdami apie draugo paveikslą, sušukti!

— Į kaimo gryčią!

Negaliu prisiminti, ar tuometu aš tikrai taip galvojau ir ar galvojau taip rimtai, ar tik tai tyčiojau. Bet patikti tai moteriai ir pasakyti jai ką nors gera aš labai norėjau — šitą prisimenu gerai. Pagaliau, jeigu aš taip ir nepagalvojau, tai pagalvokite jūs ir neužmirškite prie progos pasakyti man, ar gali kaimo gryčia pasidaryti Luvru.

Vienas mano pažįstamas jaunas rašytojas pasakytų:

— Gal. Tik tai reikia iškirsti platesnius langus. Ir tavo paveikslus reikėtų priveržti prie sienos geležiniais sraigtais. Kitaip, vos tik tu išvažiuosi, juos išmes ir vėl pakabins švenčiausią Jėzaus širdį su gulbėmis.

Galas žino, dėl to irgi verta pagalvoti. Tai grynai praktiškas klausimas, o mano protui, kaip jau sakiau, svetimos bet kokios praktiškumo nuosėdos.

Moterys nuėjo į daržą, o mudu su Jule sėdėjome seklyčioje ir nežinojome, ką veikti. Julė, matyt, kitaip įsivaizdavo mūsų nakvynę kolūkyje — kad čia ją apsis žmonės, pasakos vienas per kitą, vedžios, rodys, o vakare, atsisėdus po sena liepa, ji kartu su visais dainuos liaudies dainas... Nieko panašaus, kiekvienas čia turi savo darbą, ir jeigu tu nedirbi, tai žmonių kaip ir nematai.

Aš jau apžiūrėjau seklyčioje viską ir panorau pareikšti savo nuomonę dėl aukštai priklotos kaimiškos lovos:

— Čia tikriausiai yra blusų.

— Kvailys, — pasakė Julė ir išėjo į darželį.

Atidariau langą ir žiūrėjau, kaip ji veltui stengėsi surasti darželyje darbo, — čia išraudama žolytė, čia pataisydama per daug nulinkusį bijūno stiebą. Bet argi tai buvo darbas? Ten, kur prisilietė tos moteriškos rankos, kitam nebuvo ką veikti.

— Panelyte, tai gal su mumis, prie šieno?

Pasirėmęs ant tvoros, šypsojosi šviesiaplaukis, idėges vaikas nutrintomis kareiviškomis kelnėmis. Kiek toliau stovėjo mergina ir kitas vyrukas ir taip pat šypsojosi. Nesuprasi, ar šaipėsi jie, ar kvietė rimtai.

Julė nusitvieskė visa, krestelėjo atkakliai galva ir priėmė iššūkį:

— O ką, ir eisiu! Manot, negaliu?

Ji atidarė vartelius ir jau nuo vieškelio pašaukė:

— Einam, Romai!

Nepatiko man visas šitas perdėtas gyvumas. Julei reikėjo visai nieko neatsakyti. O dabar aš negalėjau paleisti jos vienos.

Julė ėjo patempusi lūpas ir su niekuo nekalbėjo. Jautėsi, taip sakant, įžeista. Vaikinui kareiviškomis kelnėmis irgi buvo neįdomu:

— Garbės žodis, pajaukauti norėjau... mes čia pripratę...

Jam niekas neatsakė, tada jis priėjo prie manęs ir prisistatė:

— Zenonas... Rudenį grįžau iš armijos... Antros klasės šoferis, o pirmininkas prie mašinos neprileidžia. Nenori iš kitų atimti darbo. Bet argi tai darbas, ką jie daro? Tikrose rankose mašina ir be ratų važiuoja, ar ne?

— Jei žmogus tiki, tai, va, dinasi, važiuoja.

Zenonui labai patiko mano atsakymas. Širdies gilumoje jis, matyt, buvo filosofas ir dabar užvedė ilgą kalbą apie mašinas ir įvairiausias nuotykius iš savo praktikos. Pasakodamas jis laikė pusiau ištiestas rankas krūtinės lygyje — atrodė, kad žmogus iš tikrųjų važiuoja mašina.

— Niekas, aš jiems dar parodysiu!

Nė vienas neabejojome, kad Zenonas tikrai parodys.

Priėjome alksnių ir lazdynų krūmais apaugusį nedidelį skardį. Toliau vingiavo ramus upės kaspinas ir apačioje driekėsi užliejamos pievos.

Visur čia dabar knibždėjo žmonių, toli, už upės vingio, dzeržgė piaunamoji, ir keletas vyrų suko dalgiais ten, kur mašina negalėjo prieiti. Barškėjo dvi arkliai traukiamos grėbiamosios, į vieškelį lingavo prikrauti vežimai. Iš pirmo žvilgsnio viskas pasirodė nežemiška ir nerealu, man prisiminė kadrai iš spalvoto kino filmo. Trūko tik tai liaudies ansamblio, ir todėl nebuvo dainų ir šokių. Pagaliau visai nenustebėjau, jeigu šitie žmonės ten, apačioje, išvydė atėnančią pirmininką, mestų darbą ir, susikabinę už rankų, dideliu ratu pradėtų populiarų žaidimą "Mūs kolūkio pirmininkas".

Zenonas surado Julei grėblį, man įbruko šakes nulaužtu virbūlu ir ant visos pievos spūško:

— Pastiprinimas atėjo!

Visi atsigrižo ir minutėlę žiūrėjo į mus. Net vaikas, sėdėjęs ant grėbiamosios, sustabdė arklį ir, prisidengęs ranka akis, ieškojo mūsų. Moterys ir merginos pasišnibždėjo ir sukikeno, pastebėjusios gražius, geltonus Julės batukus. Julė išraudusi sugrįžo, nusiavė ir pasidėjo batukus po krūmu. Dabar ji juokingai stypčiojo

per pievą — gerokai badė nepripratusias kojas. O kartą Julė skausmingai susirietė, kai aštrus storas arkliarūgštės stabaros pataikė į minkštą tarpupirštį.

— Ant rankų reikia eiti, mergužele! — sušuko kažkas, ir visi nusikvatojo. Įtūžęs aš dairiausi aplinkui, stengdamasis atspėti, kas šaukė, bet Zenonas perrėkė visus:

— Gana žiopsoti, ar žmonių nematėt?

Stengiausi būti netoli Julės, kuri dabar atkakliai mėsavo grėbliu. Kai tik jina užmesdama neprilaikydavo grėbliu, šis įsmigdamo tarp žolių šaknų ir kemsynėlių ir užsikirsdavo. Visas grėbimo ritmas iš karto pavidavo. Sukandusi dantis, Julė iš visų jėgų tempė grėblį, bet jis laikėsi ir tiek. Reikėjo žengti žingsnį atgal, kilstelėti grėblį ir užmesti iš naujo.

Ne toks jau lengvas darbas tas šieno grėbimas, kaip jūs galvojate.

Aš pirmą kartą laikiau rankose šakes, bet stengiausi neparodyti šito. Smeigliau didelius plakus ir vilkau įsirežęs. Pusė šieno nubyrėdavo, kol atvilkdavau iki kaugės, bet sukausi, kiek galėdamas. Tyčia nežiūrėjau į kitų veidus, kad tik nepastebčiau pašaipiu grimasų. Nepakenčiau, kai iš manęs kas juokiasi.

Pikčiausia, kad su šakėmis rankose aš iš tikrųjų jaučiausi keistas ir juokingas. Visa, ką mokėjau ir žinojau, čia, šioje pievoje, buvo nereikalinga. Ir taip norėjosi surikti visa gerkle:

— Klausykite, jūs! Ar jūs žinote, kas aš esu ir ką galiau?

Deja, niekas nežinojo šito ir, tur būt, nenorėjo žinoti.

Mačiau, kaip aplink mane žmonės dirba laisvai, juokaudami, pasakodami ilgiausias istorijas ir net negalvodami apie tai, ką veikia, ką daro jų raikos, raumenys. Mane greitai išpylė prakaitas, aš nusimečiau savo margus viršutinius marškinius ir visą laiką regėjau prieš akis tylų ir vėšų ežerą pušyne. Aš jau nesistengiau pasmeigti kuo didesnio plako ir nesukubėjau atgal su godžiai ištiestomis šakėmis, o vilkau jas iš paskos ir vaidinau stiprų, nepavargusį, bet šiuo metu apie kažką kita galvojančią žmogų. Norėjau parodyti, kad ir darbą dirbant galima mąstyti. O iš tikrųjų mano galvoje atkakliai tvinkčiojo:

— Koks velnias atnešė tave čionai! Mesk tas prakaitas šakes, pakol dar pūslų nepritrynei. Tu gi apie nieką kitą nepajėgi galvoti, tu užmuši savyje mintį, o tai daug svarbiau, negu dvide-

šimt ar trisdešimt glėbių šieno, kuriuos Zenonas vis tiek atvilks — ar būsi tu čia, ar nebūsi.

Bet aš negalėjau palikti Julės. Pykau, kad ji taip kvailai išsišoko, bet palikti negalėjau. Visa iškaitusi, Julė greitai švytravo grėbliu, ir dabar jis vis rečiau užsikirsdavo. Juodi plaukai užkrito jai ant akių, prilipo prie prakaituotos kaktos, ir Julė net nesistengė jų nubraukti. Nebuvo laiko. Supratau, kad iš šitos prakeiktos pievos ji išeis pati paskutinė. Jūs dabar jau šiek tiek pažįstate Julę ir žinote, kad ji gali padaryti, ką nori.

Sugavau save vogčiomis besidairantį į saulę ir tyliai nusikeikiau.

Reikia galvoti apie ką nors kitą. Bandžiau suvilioni savo mintį aukštomis materijomis, bet įsitempęs ir pavargęs kūnas įsakmiai šaukė ją atgal. Paskui kažkaip savaimė apsisistojau prie Julės.

Šit jau trečia diena mes būname labai arti vienas kito ir gal daugiau, negu ankščiau, esame brolis ir sesuo.

Ir jeigu to pakaktų, jeigu aš nelaukčiau kažko daugiau ir jeigu nežinočiau, kad mes nesame brolis ir sesuo, kad niekadose tokie ir nebuvome! Tą pačią dieną, kai tik tai tēvas patikėjo man Julės paslaptį, aš pajutau didelį skausmą, kad buvau apgautas, kad nuo šios akimirkos iš mano gyvenimo išeina žmogus, ir labai artimas, labai mielas žmogus. Gal aš tik nenorėjau prisipažinti, bet tur būt, man buvo kur kas labiau gaila ir apmaudu, kad aš išeinu iš kito žmogaus gyvenimo, t. y., kad kitas žmogus išbraukia mane iš savo širdies, išbraukia lyg be reikšmės vienetą. Išbraukia mane, jūs suprantate, ką tai reiškia?!

Ir tik paskui atsirado neišaiškus ir nesąmoningas jausmas, kuris vertė mane įsivirtinti to žmogaus širdyje, pakovoti dėl jos, nors kovos tikslas ir nebuvo žinomas. O kai supratau, ko aš noriu, mane apėmė didelis džiaugsmas, kad žmonės, sugriaudami vieną mano iliuziją, tarsi davė man teisę svajoti apie kitą, gal net dar gražesnę. Aš per daug negalvojau, kad pagal savo įsitikinimus turėčiau negailestingai juoktis iš visų iliuzijų. Aš buvau žmogus ir galėjau niekinti viską, tik ne save.

Dabar, jau nebeanalizuo-damas savo santykių su Julie, aš pasidaviau gaivališkai srovei, ji pagriebė mane, susuko ir neša, ir man jau visai nesvarbu, kur prasidėjo šita srovė ir kur ji mane nuneš. Julė pažadino mane ir dabar nuo jos priklausau, ar aš būsiu toks, kaip visi, ar ne.

Julė tikriausiai nujaučia,

kur mane neša nenugalima srovė, ji suprato ir tą pabučiavimą ant laiptų, ji teisingai perskaitė ir santūrius mano laiškus, todėl jai buvo labai sunku atsakyti į juos. Ir dabar ji aiškiai mato tą ribą, kurią aš siūlau jai peržengti, ir išsigandusi instinktyviai traukiasi atgal. Bet jeigu žmogus mato ribą, jeigu jis pajėgia ją išvesti, tai kažkuria proto ir širdies dailimi jis privalo būti jau už tos ribos. Žmogus niekada nenubrėš ribos, nežinodamas, kas yra užribis.

Man reikia padaryti kažką daugiau, man reikia peržengti...

— Išsiskirstyti! — sukoman-davo ant visos pievos Zenonas.

Saulė jau buvo žemai, raudona ir didelė ji pasismeigė ant aštrios eglės viršūnės. Padaviau Zenonui šakes ir tik dabar pajutau, koks aš pavargęs.

— Degtukų dėžutei uždirbai, — nusišaipė Zenonas. — Ot, su mašina — visai kitas reikalas...

Nuėjau prie Julės ir paėmiau ją už rankos. Ir mūsų pirštai, sustingę nuo grėbliu ir šakių, niekaip negalėjo atsiginuoti.

— Reikėtų nusimaudyti, — pasiūliau. — Aš velniškai suprakaitavau.

— Aš irgi... — prisipažino Julė. Ir nusikvatojo — garsiai ir išdidžiai.

Pieva greit ištuštėjo. Visi skubėjo į namus, kur irgi laukė — tik tai ne poilsis, ne, o kiti nebaigtos dienos darbai ir rūpesčiai. Saulė jau nusileido, virš pievos pakilo lengvutis rūkas, ir tik tai aukštų kaugių viršūnės kyšojo it kalnai virš debesų.

Vanduo buvo geras ir šiltas, ilgai nesinorėjo lipti į krantą.

Paskui mes perėjome pievą, ir Julė, atsistodusi prie didelės šieno kaugės, atsilošė ir užsimerkė. Iš pradžių aš pagalvojau, kad ji labai nuvargusi, bet staiga išgirdau ją šnibždant:

— Kaip gera! Viešpatie, kaip gera!

Aš atsistodau šalia, pasilenkiau ir apkabinau Julę. Ji nenumetė mano rankų, gulėjo užsimerkusi ir šypsojo. Tada aš pasilenkiau dar žemiau ir pabučiavau ją. Paskui dar kartą, ir dar, Julė neatsakė į mano pabučiavimus, aš užsimerkiau ir, su skausmu pripuolęs prie jos lūpų, jau nebeatsitraukiau. Pasiutusi srovė metė mane į sūkurių, ir aš sukausi verdančiame verpete, žinodamas, kad vis tiek neištrūksiu. Mano rankos ėmė slysti Julės liemeniu vis žemiau, ir žemiau, ir žemiau...

Staiga ji pašoko, žiūrėdama į mane didelėm akim, išsigandusi ir atsibudusi. Tar-

tum visa, kas įvyko, buvo tik sapnas.

— Viešpatie! Aš nemaniau... koks tu šlykštus!

Julė neverkė, tik didelės ašaros pačios ritosi iš akių. Ji pagriebė batukus ir, keistai susilenkusi, nubėgo per pievą.

Stovėjau ir nežinojau, kas atsitiko. Didysis verpetas išmetė mane į krantą, išmetė staiga, kai aš buvau taip arti, taip arti, kad galėjau nusikęsti.

— Jule! — pašaukiau nedrąsiai, bet niekas neatsiliepė.

Stovėjau ilgai ir nieko, o nieko nežinojau. Sutemo visai, reikėjo kažką daryti. Nubridau namo. Julės nebuvo, moteris maloniai siūlė man vakarienę, ir aš nurijau kelis šaukštus tikrai gero viralo. Bet Julė vis dar neparėjo.

Kai šeimininkai sugulė, aš tyliai išstūmiau motorolerį į kelią, nuvariau gerą puskiometrį ir pastačiau krūmuose. Paskui tiesiai per laukus nuėjau prie skardžio ir tyliai pašaukiau:

— Jule!

Tyla. Ir aš pašaukiau garsiau:

— Jule!

Dabar aš jau landžiojau po krūmus, klupdamas ir užkliudamas, ir visu balsu šaukiau:

— Jule! Jule!

Tik aidas, atsimušęs į skardį anapus upės, kartojo: — ... ule! ... ule! ...

Išnaršiau visur, skaudžiai persidrėskiau veidą. Paskui išėjau į laukus. Aš negalėjau stovėti, todėl bridau ir kartas nuo karto užkimusiu balsu šaukiau:

— Jule! Jule!

Sulojo nubudę šunys ir ilgai negalėjo nurimti.

Aš atsistodau ant akmens ir nuleidau galvą.

Švito. Bet muzikos aš negirdėjau.

Tikėjaisi rasiąs Julę namuose ir tyčia užtrukau vieną dieną kelyje. Bet Julės

nebuvo, visi jos daiktai stovėjo nepaliesi. Nuvirtau ant sofos ir ilgai žiūrėjau į vieną tašką. Štai kada aš iš tikrųjų buvau vienas. Gyvenimas skaudžiai nubaudė mane, kad aš tyčiojaisi iš jo, negailestingai sudaužydamas paskutinę savo iliuziją. Stiklinis gaubtas, kurį buvau truputėli, tik mažą truputėli pakėlęs, nukrito, ir vėl pasidarė tvanku ir ankšta.

Paskui man toptelėjo, kad gal būt, Julė užsuko pas kurią nors savo draugę. Prisiminiau poros jų pavardes ir paskambinau — ne, Julė nebuvo užėjusi. Skambinau ir į mokyklą, bet niekas neatsiliepė.

Aš visiškai nežinojau, ką daryti. Atėjo vakaras, ir man pasidarė labai baisu. Gal visai nereikėjo niekur važiuoti, gal reikėjo laukti ten, pas tą moterį, gal Julė parėjo, gal ji sėdi dabar smėliu pabarstytoje virtuvėje ir geria šiltą, tik pamelžtą pieną...

Nusiprausiau ir išėjau į gatvę. Liepos kvepėjo medum, visur buvo pilna žmonių, ir atrodė, kad nieko neatsitiko. Maišiausi praeivių tarpe, jų nepažįstamas ir jų nepažindamas — ir tai vis dėlto buvo geriau, negu vienatvė. Galėjau užėti pas draugus, galėjau pasėdėti kavinėje, bet ten man būtų reikėję kalbėti. Aš kalbėti nenorėjau ir bijojau.

(Bus daugiau)

Ponų Vargai ir Bėdos

(Atkelta nuo 6 pusl.)
Čius pavergtasias tautas, čia pat įspėdamas, kad "tai ne spaudai".

Jeigu dr. A. Triamkas, prieš vykdamas į Washingtoną, būtų pasakęs, kad visa tai, ką jis pasakojo Vienybės redakcijai, yra "ne spaudai", apie tai nebūtų buvę nei užsiminta. Bet tasyk dr. Triamkas elgėsi priešingai — prašė rašyti.

Dėl to dabartinis dr. A. Trimako elgesys nebesu-prantamas.

Lilia Flower Shop

650 QUEEN ST. W. TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms,
Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.
Telefonas EM. 6-4188

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Ceras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LI. 4-6917

Visi Toronto ir Apylinkės
Lietuviai kviečiami į

Prieškalėdinius Šokius Šeštadienį, Lapkričio 25

Lietuvių Salėj, 160 Claremont St.

Šokiams gros geras orkestras, bus bufetas.
Su įžangos tikietu bus galima laimėti dovaną.
Pradžia 7.30 val. vak. Įžanga \$2.00
Rengia: Klubas 160

Norwood, Mass.

Pietūs

LLD 9-ta kuopa rengia šaunius pietus sekmadienį, lapkričio 26 dieną, 1-ą valandą po piet, Lietuvių Bendrovės salėje, 13 St. George Ave.

Norwoodo gabiosios šeiminkės yra pasirengusios pavaišinti svečius skaniais valgiais ir gėrimais ir jų pačių keptais pyragais.

Malonu būtų susitikti su kuo daugiausia Liaudies Bal-

so skaitytojų, kur galėtume pasikalbėti apie Liaudies Balso einantį vąjį.
Rengimų Komisija
Report.

Torontiečių Kronika

Mirė A. Petraitienė

Praėjusią savaitę mirė Adelė Petraitienė, sulaukusi virš 60 metų amžiaus.

Vyrui ir vaikams ir giminėms reiškiu gilią užuojautą.
Report.

Padėka

Šiuomi noriu išreikšti širdingą padėką visiems mano draugėms ir draugams ir kaimynams už gėles, gerų linkėjimų atvirutes ir už taip dažną manęs lankymą man sergant Londono Viktorijos ligoninėj. O daugiausiai dėkoju draugams londoniečiams E. A. Byrams, S. P. Pajuodžiams. Gal nebuvo tos dienos, kad nebūtų manęs

J. LUNSKY

AKTŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, iširta aktų nervus, nuo kurių pa-eina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akntu.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta!

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)
Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Torontiečių Ruošiamas

Liaudies Balso Metinis

PARENGIMAS

Šeštadienį, Gruodžio 2 d.

LIETUVIŲ SALEJE

160 Claremont St. - Toronto

Bus įdomi koncertinė programa, kurią išpildyti ruošiasi

vietiniai lietuviai meno mėgėjai

Šokiams Griėš Geras Orkestras

Pasivašimimui įvairūs gėrimai ir užkandžiai

Visus Maloniai kviečiame Atsilankyti

Pradžia 7.00 val. vakaro

Prašome nesivėluoti

aplanke.

Tas pridavė man daugiau energijos pernešti tą sunkią operaciją ir skausmą.

A. Puzara

Rodney, Ont.

Cenzoriai kai kada labai pasitarnauja tam, prieš ką jie išstoja. Štai pavyzdys:

Penguin Books pardavė 3,500,000 kopijų Lady Chat-

terleys Lover knygos po to, kai leidėjai buvo patraukti į teismą.

Jie sako, kad jie tikėjosi išparduoti 250,000 kopijų.

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Aktų ir Akinų
Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po piet uždaryta
Antradi., Ketv. ir Penkt.
vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252
Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinių Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina
148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto